

Nokian Kaapeli- ja koneteollisuusryhmä

valmistaa mm. tietoliikenteen valo- ja kuparikaapeleita, voima-, kumi- ja asennuskaapeleita, optisia ukkosköysiä, radio- taajuus- ja automaatiokaapeleita sekä kaapelikoneita.

Nokia Consumer and Industrial Electronicsin

tuotevalikoimaan kuuluvat viihde-elektronikkatuotteet, kuten televisiot sekä satelliitti- ja kaapelivastaanottimet ja -järjestelmät. Lisäksi ryhmä valmistaa vaativaan ammattikäyttöön tarkoitettuja pc-monitoreja, autojen kaiutinjärjestelmiä ja muuta autoelektronikkaa sekä matkapuhelimien latureita.

Nokia Mobile Phones

on Euroopan suurin ja maailman toiseksi suurin matkapuhelinvalmistaja, joka toimittaa puhelimia kaikkiin merkittäviin digitaalisiin ja analogisiin matkapuhelinjärjestelmiin. Nokian puhelimia myydään noin 100 maassa.

Sisältö

- 2 Sähkeutisia
- 3 Nokia 1994
- 4 Toimitusjohtajan katsaus

- 6 Nokia Telecommunications
- 10 Nokia Mobile Phones
- 14 Nokia Consumer and Industrial Electronics
- 16 Kaapeli- ja koneteollisuus
- 18 Muut yksiköt
- 19 Nokia Tutkimuskeskus

Tilinpäätös

- 20 Hallituksen toimintakertomus
- 25 Konsernin tuloslaskelma, IAS
- 26 Konsernitase, IAS
- 27 Konsernin kassavirtalaskelma, IAS
- 28 FAS- ja IAS-tilinpäätöksen vertailu
- 29 Konsernin tuloslaskelma, FAS
- 30 Konsernitase, FAS
- 32 Konsernin kassavirtalaskelma, FAS
- 33 Tilinpäätöksen liitetiedot
- 50 Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS
- 51 Emoyhtiön kassavirtalaskelma, FAS
- 52 Emoyhtiön tase, FAS
- 54 Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle
- 55 Tilintarkastuskertomus
- 56 U.S. GAAP
- 58 Nokia 1990–1994, IAS
- 60 Nokia 1990–1994, FAS
- 61 Tunnuslukujen laskentaperusteet

- 62 Hallitus, johtokunta ja tilintarkastajat
- 64 Organisaatio
- 66 Tietoja Nokian osakkeista
- 71 Yhteystietoja

Sähkeutisia

- ▶ Nokia listautui heinäkuussa New Yorkin pörssiin ensimmäisenä suomalaisyrityksenä ja toteutti samassa yhteydessä kansainvälisen 2,5 miljardin markan osakeannin.
- ▶ Nokia solmi Englannissa laajan yhteistyösopimuksen NYNEX CableCommsin kanssa. Se toimittaa NYNEXille televerkkojärjestelmiä noin 900 Mmk:lla kuuden seuraavan vuoden aikana.
- ▶ GSM valtasi alaa Aasian ja Tyynenmeren alueella: Nokia toimitti GSM-verkon Pekingiin ja Filippiineille. Euroopassa merkittävä GSM-tilaus saatiin Omnitel Prontolta Italiasta.
- ▶ Nokia toi markkinoille digitaaliset matkapuhelimet kaikkiin käytössä oleviin digitaalistandardeihin ja lisäsi merkittävästi tuotantoaan.
- ▶ Japanissa aloitettiin Nokian digitaalisten matkapuhelinten myynti.
- ▶ Nokia toi markkinoille uuden digitaaliseen langattomaan viestintään tarkoitetun datasiirtokortin.
- ▶ Nokia toi ensimmäisenä valmistajana markkinoille PALplus-laajakuvatelevisiot.
- ▶ Amerikkalainen PC Magazine -lehti valitsi vuoden monitoriksi Nokia Multigraph 447X:n.
- ▶ Nokia urakoi Suezin kanavan alittavan suurjännitekaapelin porauksen.
- ▶ Nokia-Maillefer sai kaikkien aikojen suurimman voimakaapelitehdas-toimituksensa Kiinasta.

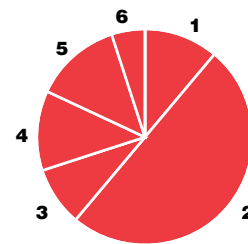
Liikevaihto toimialaryhmittäin

22 %	■ Nokia Telecommunications
35 %	■ Nokia Mobile Phones
22 %	■ Nokia Consumer and Industrial Electronics
16 %	■ Kaapeli- ja koneteollisuus
5 %	■ Muut yksiköt

Henkilöstö toimialaryhmittäin 31.12.

28 %	■ Nokia Telecommunications
27 %	■ Nokia Mobile Phones
23 %	■ Nokia Consumer and Industrial Electronics
16 %	■ Kaapeli- ja koneteollisuus
6 %	■ Muut yksiköt

Liikevaihto markkina-alueittain

1.	11 %	Suomi
2.	50 %	Muut EU-maat
3.	9 %	Muu Eurooppa
4.	12 %	Pohjois-Amerikka ja Meksiko
5.	13 %	Aasia ja Tyynenmeren alue
6.	5 %	Muut maat

Nokia 1994

Tunnuslukuja	1994	1993	Muutos, %
Liikevaihto, Mmk	30 177	23 697	+ 27
Liikevoitto, Mmk	3 596	1 465	+ 146
Tulos ennen veroja, Mmk	4 002	1 146	+ 249
Tulos/osake, mk	43,9	12,3	+ 257
Sijoitetun pääoman tuotto, %	25,4	14,7	
Velkaantumisaste, %	4	52	
Tutkimus ja kehitys, Mmk	1 937	1 472	+ 32
Käyttöomaisuusinvestoinnit*, Mmk	1 967	1 186	+ 66
Henkilöstö keskimäärin	28 000	25 800	+ 9

	Liikevaihto Mmk	Liikevoitto/ -tappio Mmk	Henkilöstö 31.12.
Nokia Telecommunications	6 906	1 700	8 082
Nokia Mobile Phones	10 702	1 745	7 554
Nokia Consumer and Industrial Electronics	6 769	19	6 611
Kaapeli- ja koneteollisuus	4 768	191	4 560
Muut yksiköt	1 589	- 59	1 786
Toimialaryhmien välinen myynti	- 557		
Nokia-yhtymä	30 177	3 596	28 593

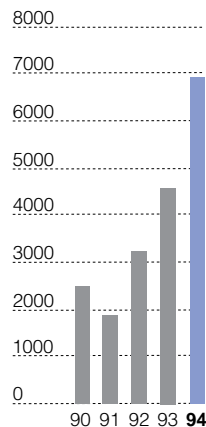
Valuuttakurssit 31.12.	1994	1993	1992	1991	1990
USD	4,743	5,785	5,245	4,125	3,626
GBP	7,409	8,554	7,957	7,718	6,954
SEK	0,636	0,695	0,744	0,743	0,642
DEM	3,062	3,335	3,249	2,719	2,411
FRF	0,887	0,982	0,953	0,794	0,708

* Ei sisällä yritysostoja eikä osakkeita.

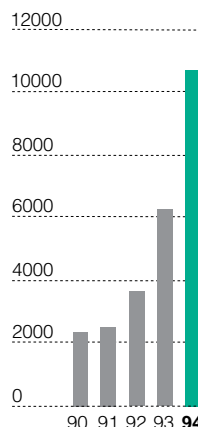
Tunnusluvut, kuten myös hallituksen toimintakertomuksen tiedot, perustuvat kansainvälisen laskentasaännösten IAS:n mukaiseen tilinpäätökseen, joka on esitetty sivuilla 25–27.

Tunnuslukujen laskentaperusteet ovat sivulla 61.

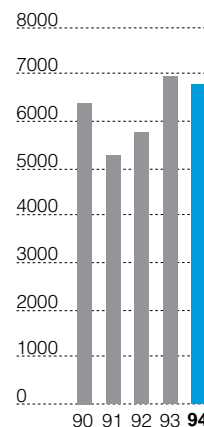
**Nokia
Telecommunications
Liikevaihto, Mmk**

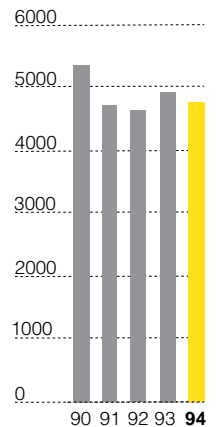
**Nokia
Mobile Phones
Liikevaihto, Mmk**

**Nokia Consumer and
Industrial Electronics
Liikevaihto, Mmk**

**Kaapeli- ja
koneteollisuus
Liikevaihto, Mmk**

Otamme vastaan kasvun haasteen

Takanamme on kolmas tuloskäänteiden jälkeinen vuosi. Nokia teki vuonna 1994 tuloksen, johon voimme olla tyytyväisiä. Korjaamme nyt sen kehitystyön hedelmiä, jota tietoliikennesektorilla on tehty vuosien ajan.

Matkaviestinnän yleistyminen ja tietoliikennemarkkinoiden vapautuminen ovat luoneet Nokian kaltaisille tietoliikenneyrityksille uusia mahdollisuuksia. Olemme kyenneet niihin tarttumaan ja hyödyntäneet muutoksen tarjoamat tilaisuudet.

Tietoliikenne on kasvuala. Osa Nokiana toimii kuitenkin aloilla, joille luonteenomaisia ovat toisentyypiset kehityspiirteet. Myös näillä aloilla tapahtui merkittäviä muutoksia. Nokia Consumer and Industrial Electronics nousi vuonna 1994 tulokseltaan positiiviseksi, kun se vuotta aiemmin oli yli 700 Mmk tappiolla. Tämä on mittava saavutus ryhmältä ja sen henkilöstöltä. On vaadittu uudistunutta ajattelua, jonka avulla vanhoista toimintatavoista on pystytty luopumaan ja katsomaan liiketoimintaa uudella tavoin.

Melkoisia muutoksia on kokenut myös Kaapeli- ja koneteollisuusryhmämme, joka määrätietoisesti on viime vuosina karsinut ydinbisneksensä ulkopuolisia liiketoimintoja sekä vahvistanut ja tehostanut pääliiketoimintayksikköjään. Siten ryhmä on valmistautunut alan yhä kiristyvään kilpailuun.

Nokian listautuminen New Yorkin pörssiin heinäkuussa 1994 heijasti liike-

toiminnassamme tapahtunutta maantieteellistä muutosta. Suomen osuus liikevaihdosta oli viime vuonna enää 11 %. Päämarkkina-alueemme on edelleen Eurooppa, mutta Pohjois-Amerikassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella kasvumme on nopeinta. Markkinoidemme laajentumisen ansiosta emme enää ole riippuvaisia yhden yksittäisen

markkina-alueen kehityksestä.

Tietoliikennemarkkinoiden vapautumisen myötä niin operaattorien kuin laitetoimittajienkin keskinäinen kilpailu kiristyy. Operaattoriasiakkaamme keskittyvät entistä enemmän omien asiakkaidensa tarpeiden tyydyttämiseen. Sen vuoksi he panostavat palvelujen kehittämiseen, ja osa perinteisistä

operaattorien tehtävistä siirtyä muiden hoidettavaksi. Tämä asettaa laitetoimittajille lisävaatimuksia. Meiltä odotetaan uudenlaista osaamista: teknologian lisäksi on kyettävä tarjoamaan ripeää ja joustavaa palvelua verkon rakentamisen ja kehittämisen eri vaiheissa. Nokia pyrkii pitkän aikavälin kilpailukykyä ylläpitämiseen kehittämällä myös palveluosaamistaan.

Yhteiset arvot toiminnan pohjana

Tietoliikenneryhmämme ovat kasvaneet keskimäärin 50 % vuosittain muutaman viime vuoden ajan. Meistä on tullut yksi maailman johtavista tietoliikenneryhtykistä. Liiketoimintamme laajentumisen myötä palkkaamme runsaasti uusia nokiaalaisia. Viime vuonna rekrytoimme lähes 6000 uutta työntekijää, ja kasvu jatkuu myös vuonna 1995. Kasvun hallinta onkin yksi tulevien vuosien haasteistamme. Menestyksemme riippuu paljolti siitä, miten onnistumme integroimaan uudet ihmiset toimintaamme. Heidän on omaksuttava Nokian tapa toimia sekä yrityksemme arvot: asiakastyytyväisyys, yksilön kunnioitus, tuloksellisuus ja jatkuva oppiminen. Toiminnallamme on oltava vankka, yhteinen pohja.

Nokian menestys perustuu tietoon ja ihmisiin eikä ihmisiä voida motivoida poppakonstein. Arvojemme välittäminen henkilöstölle on välttämätöntä, etenkin kun laajenemme uusille kulttuurialueille. Aito kansainvälisyys edellyttää meiltä kaikilta uutta ajattelutapaa. Se edellyttää katseen siirtämistä kansallisesta kansainväliseen, omien henkisten rajojen koettelua ja laajentamista. Suomalaisuudesta paljon ammentaneeseen yrityskulttuuriimme tulee jatkossa uusia sävyjä. Arvomme säilyvät,

mutta saavat rikkaamman sisällön.

Vaikka kasvammekin, meidän on säilytettävä haastajan asenne ja oikeanlainen nöyryys. Perinteisen nokialaisen toimintatavan vahvoja ominaispiirteitä ovat olleet nopea päätöksenteko, joustavuus ja innovatiivisuus. On varottava, etteivät nämä ominaisuudet jatkossa hautaudu byrokratiaan. Käsikirjat ja toimintaohjeet ovat usein luovuuden suurin este. Toisaalta meidän on tunnustettava, että kasvu väistämättä muuttaa toimintaamme. Meidän on kehitettävä toimintaprosessejamme ja varmistettava, että kaikki ovat perillä tavoitteistamme ja periaatteistamme. Siten voimme säilyttää hajautetun päätöksenteon ja kyvyn nopeasti reagoida asiakkaidemme tarpeisiin.

Ydinosaamisalueet hyödynnetään

Meidän on pidettävä huolta siitä, että oivallamme markkinamuutokset ja kehitämme asiakaslähtöisesti liiketoimintaamme. Kilpailu kiristyy myös tietoliikenteessä ja siihen meidän on varauduttava. Jotta jatkossa pärjäämme, on panostettava yhä enemmän osaamiseen. Meidän on yhtymänä mietittävä, miten entistä paremmin pystymme hyödyntämään ydinosaamisalueitamme. Toisaalta jokaisen meistä on mietittävä, miten kehittää omaa osaamistaan.

Viime vuonna nimesimme teemaksi ”Tavoitteeksi huippusuoritukset”. Tätä teemaa jatkamme edelleen. Yrityskulttuurin vahvistaminen ja toimintatapojen kehittäminen sen pohjalta on jatkuva prosessi. Seuraamme sen eri osa-alueiden kehitystä säännöllisesti.

Teimme viime vuonna Nokiassa globaalin ilmapiiritutkimuksen, jossa mitattiin mm. nokialaisten arvojen toteutumista. Tulokset kansainväliseen vertailu-

ryhmään nähden olivat hyvät. Olennaiset puutteet oli kuitenkin helppo osoittaa: palautteen antamisessa ja viestintäkyvyssä meillä on vielä parantamisen varaa.

Sen vuoksi heitän kehityshaasteen kaikille nokialaisille esimiehille – itseni mukaan lukien. Tavoitteidemme entistä parempi viestiminen ja henkilöstön motivointi ovat kriittisiä menestystekijöitämme.

Johtamisella huippujoukkueeksi

Johtajuuden kehittämiseen panostetaan Nokiassa tänä vuonna entistä voimakkaammin. Nopean muutoksen ohjaamiseen tarvitaan uutta johtamistapaa. Esimiehen on oltava valmentaja, jonka keskeisin tehtävä on kannustaa jokaista kehittämään omia kykyjään parhaansa mukaan. Hyvä esimies rakentaa yksilöistä toimivan joukkueen, joka pyrkii kohti huippua.

Tietovaltaisessa liiketoiminnassa menestyksen takomiseen tarvitaan rohkeutta ja kykyä oivaltaa tulevat muutokset ja linjata päätökset sen mukaisesti. Olemme oman onnemme seppiä.

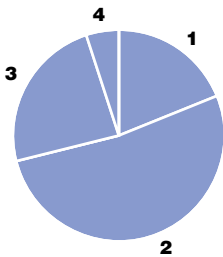
Jorma Ollila

Liberalisoituminen leviää uusille alueille

Nokia Telecommunications on yksi maailman johtavia tietoliikennejärjestelmätoimittajia. Se keskittyy matkapuhelinverkkojen ja kiinteiden järjestelmien kehittämiseen ja valmistamiseen.

Matkaviestinnän markkinoiden vapautuminen alkoi 1980-luvun puolivälissä. Nykyisille markkinoille onkin leimallista se, että useimmissa maissa toimii kaksi tai useampia kilpailevia operaattoreita. Kilpailu on avannut markkinat eri järjestelmätoimittajille, ja sen lisäksi se on edistänyt tilaajamäärien kasvua. Järjestelmätoimittajien keskinäinen kilpailu kasvaa, kun verkkoelementtien avoimia rajapintoja suosivat, globaalit standardit, kuten GSM, yleistyvät.

Vuoden 1994 aikana käsitys matkaviestinnästä rajallisena, lähinnä yritysasiakkaiden käyttöön tarkoitettuna palveluna osoittautui aikansa eläneeksi. Esimerkiksi Pohjoismaissa, joissa matkapuhelimen käyttäjiä on noin 15 % koko väestöstä, uusista matkapuhelintilaaajista enemmistö oli yksityisasiakkaita.

Liikevaihto markkina-alueittain

- 1. 19 % Pohjoismaat
- 2. 52 % Muut Euroopan maat
- 3. 24 % Aasia ja Tyynenmeren alue
- 4. 5 % Muut maat

GSM:stä globaali standardi

Vuosi 1994 oli myös GSM-pohjaisten digitaalisten matkapuhelinverkkojen lopullinen läpimurtovuosi. Monilla markkinoilla jo enemmistö uusista matkapuhelimen käyttäjistä valitsi digitaaliverkon palvelut. Nykyisiä GSM-verkkoja laajennettiin nopeasti, ja vuoden loppuun mennessä GSM-standardi oli valittu käyttöön noin 80 maassa.

Nokia vahvisti asemaansa yhtenä johtavista GSM-verkkojen ja GSM-pohjaisten PCS-verkkojen (Personal Communi-

Nokia Telecommunicationsin liikevaihto vuonna 1994 oli 6 906 miljoonaa markkaa (4 578 Mmk). Liikevoitto kasvoi 73 % ja oli 1 700 miljoonaa markkaa (983 Mmk). Ryhmän henkilöstö kasvoi 6 365:stä 8 082:een.

E-PLUS-verkko otettiin käyttöön vuonna 1994 Berliinissä ja useissa muissa Saksan kaupungeissa.

NYNEX ja Nokia allekirjoittivat pitkäaikaisen sopimuksen, joka mahdollistaa kehittyneiden tietoliikennepalvelujen tarjonnan NYNEXin kaapelitelevisio-asiakkaille.

Globe Telecomin GSM-verkko avattiin syksyllä 1994 Filippiineillä. Verkko rakennettiin nopeasti, sillä sopimus verkon rakentamisesta solmittiin edellisen vuoden lopulla.

Nokian DX 200 -keskusjärjestelmä on perustana sekä kiinteän että matkapuhelinverkon ratkaisuille, jotka tuovat operaattoreille lisäarvoa kilpailussa kasvavista tietoliikennepalveluiden markkinoista.

cations System) toimittajista. Ensimmäiset Nokian toimittamat PCS-verkot otettiin käyttöön vuonna 1994. GSM-pohjainen DCS 1800 -standardi vahvisti asemaansa, kun se otettiin käyttöön PCS-verkoissa myös Aasiassa.

Kiinteän verkon tietoliikenne vapautumassa

Markkinoiden vapautuminen on monissa maissa laajenemassa matkapuhelinverkoista kaikkien tietoliikenteeseen. Englannissa kaapelitelevisio- ja puhelinpalveluja tarjoavat yritykset laajensivat ripeästi verkkojaan. Nokia vahvisti ase-

maansa yhtenä tämän nopeasti kehittyvän markkinan johtavista keskus- ja siirtojärjestelmätoimittajista allekirjoittamalla NYNEX CableCommsin kanssa pitkäaikaisen puitesopimuksen kesäkuussa 1994. Lisäksi Nokia allekirjoitti digitaalikeskus- ja älyverkkojärjestelmiä koskevan toimitussopimuksen ruotsalaisen TELE2:n kanssa. Nokia uskoo, että useissa maissa myös kiinteiden tietoliikenneverkkojen palvelut avautuvat laajasti kilpailulle vuosikymmenen loppuun mennessä. Tuleva kiinteiden verkkojen vapautuminen tarjoaa uusia kasvun mahdollisuuksia Nokian kaltaisille järjestelmätoimittajille.

Merkittäviä sopimuksia

Tammikuussa 1994 Nokia ja Hewlett-Packard julkistivat strategisen, älyverkkojen kehittämistä koskevan yhteistyösopimuksen. Verkkojen kehittämi-

Matkapuhelinverkon näkyvä osa ovat tukiasemien antennit, joiden asennus on osa Nokian kokonaisjärjestelmätoimituksia.

sessä hyödynnetään Nokian tietoliikenneverkko-osaamista ja Hewlett-Packardin Unix-pohjaista tietojenkäsittely- ja viestintäosaamista. Älyverkot mahdollistavat sen, että operaattorit voivat tarjota asiakkailleen edistyksellisiä tietoliikennepalveluita edullisesti.

GSM-pohjaisten järjestelmien yleistyessä ja laajentuessa Euroopan ulkopuolelle Nokia sai verkkotilaukset Kiinan kansantasavallasta, Filippiineiltä ja Mallesiasta. Vuoden lopulla Nokia solmi lisäksi italialaisen Omnitel Pronton kanssa sopimuksen GSM-verkon ensimmäisen vaiheen toimituksista.

SDH-tekniikan hyödyntäminen yleisty, ja Nokia sai uusia tilauksia niin Euroopasta kuin Aasiastakin. Vuoden lopussa Nokia solmi ruotsalaisen Ericssonin kanssa OEM-sopimuksen (Original Equipment Manufacturer), jonka mukaan Ericssonilla on mahdollisuus käyttää Nokian SDH-tuotteita järjestelmätoimitustensa osana.

Kokonaisjärjestelmäosaaminen korostuu

GSM-verkkomarkkinoiden kasvu jatkuu edelleen voimakkaana, sillä verkkojen määrä kasvaa uusien lisenssien myötä ja vanhoja verkkoja laajennetaan tilaajamäärien kasvaessa. Samaan aikaan järjestelmätoimittajien kilpailu kiristyy. Nokia vastaa asiakkaiden uusiin tarpeisiin ja kilpailun asettamiin uusiin haasteisiin panostamalla sekä tutkimukseen ja kehitykseen että asiakaspalveluun.

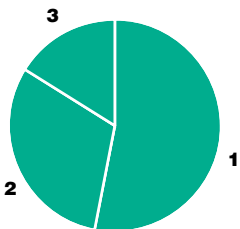
Tuleva kiinteiden verkkojen sääntelyn purkaminen asettaa yhä suurempia vaatimuksia laitetoimittajien kokonaisjärjestelmien toimituskyvylle. Kyetäkseen täyttämään nämä vaatimukset Nokia Telecommunications uudisti kiinteiden

verkkojen organisaationsa vuodenvaihteessa. Uuden Network and Access Systems -divisioonan muodostaminen vastaa Cellular Systems -divisioonan muodostamista vuonna 1988. Sekä Network and Access Systems että Cellular Systems hyödyntävät Nokian keskusjärjestelmä-, älyverkko- ja verkkohallintajärjestelmäosaamista sekä globaalin asiakaspalveluorganisaation palveluja.

Nokian kolmannen sukupolven GSM/DCS-minitukiasema on toimintoiltaan edistyksellinen ja kooltaan erittäin pieni, mikä mahdollistaa helpon asennuksen ja joustavan matkapuhelinverkon rakentamisen erilaisissa ympäristöissä.

Kasvu vie kohti kuluttajia

Nokia Mobile Phones on Euroopan suurin ja maailman toiseksi suurin matkapuhelinvalmistaja, joka toimittaa puhelimia kaikkiin merkittäviin digitaalisiin ja analogisiin matkapuhelinjärjestelmiin. Nokian puhelimia myydään noin 100 maassa.

Liikevaihto markkina-alueittain

1. 53 % Eurooppa ja Afrikka
2. 31 % Amerikka
3. 16 % Aasia ja Tyynenmeren alue sekä Lähi-itä

Nokia Mobile Phonesin liikevaihto vuonna 1994 oli 10 702 miljoonaa markkaa (6 314 Mmk). Liikevoitto kasvoi 84 % ja oli 1 745 miljoonaa markkaa (950 Mmk). Ryhmän henkilöstö kasvoi 4 223:sta 7 554:ään.

Digitaalisten matkapuhelinten määrä kasvaa nopeasti, mutta suurin osa maailman matkapuhelimista on vielä analogisia. Nokia Mobile Phones toi alkuvuodesta markkinoille analogisiin AMPS- ja TACS-verkkoihin tarkoitetun Nokia 232-käsi puhelimen, joka on Nokian pienin ja kevyin puhelinmalli. Kevyimmällä akulla varustettuna se painaa 185 grammaa.

Langattomasta tietoliikenteestä on tullut merkittävä osa tietoliikenteen kokonaismarkkinoita, ja maailman puhelinliittymistä matkapuhelinten osuus on jo lähes kymmenen prosenttia. Käyttöön tulee useita, eri käyttötarkoituksiin soveltuvia teknologioita ja niitä hyödyntäviä puhelimia. Niistä keskeisen osan muodostavat solukoverkkotekniikkaan perustuvat matkapuhelimet. Langattomat digitaalitekniikat soveltuvat puheen ohella myös datan tehokkaaseen siirtoon, mikä synnyttää uusia tiedonvälityspalveluja.

Vuoden 1994 aikana matkapuhelinmarkkinat kasvoivat nopeammin ja määrällisesti enemmän kuin koskaan aiemmin. Vuoden lopussa matkapuhelinten käyttäjiä oli yhteensä noin 54 miljoonaa, joista 20 miljoonaa hankki ensimmäisen matkapuhelimensa viime vuoden kuluessa.

Voimakkaaseen kasvuun vaikuttivat ennen kaikkea tietoliikennemarkkinoiden vapautuminen ja digitaalistandardien käyttöönotto. Vuoden 1994 aikana digitaaliset matkapuhelimet ylsivät ensimmäisen kerran merkittävään, noin 20 prosentin osuuteen matkapuhelinmarkkinoista.

Nokia markkinoilla uusilla tuotteilla

Nokia Mobile Phones panostaa tärkeiden tulevaisuuden standardien kehitystyöhön ja uusiin tuotteisiin. Vuoden 1994 uutuudet osoittivat, että Nokia on kehityksen eturintamassa. Heti vuoden alussa julkistettiin digitaalisten käsipuhelinten Nokia 2100 -sarja. Sen eri mallit tuotiin ensimmäisen vuosipuoliskon aikana markkinoille niissä maissa, missä digitaaliset matkapuhelinverkot ovat käytössä. Tärkein uusi markkina oli

**Nokia Mobile Phones rakennutti
Saloon uuden matkapuhelintehtaan.
Uusi rakennus on kooltaan noin
kaksinkertainen aiempaan, vuodelta
1980 olevaan tuotantotilaan verrat-**

**tuna. Uudessa tehtaassa on otettu huomioon tulevaisuuden tarpeet
automatisoidussa sarjatuotannossa ja siihen siirretään tuotantolinjat
Salon nykyisestä tehtaasta kevään kuluessa. Tuotanto uusissa tiloissa
on aloitettu keväällä 1995.**

**Nokia Mobile Phonesin myynti- ja
jakelukeskus Fort Worthissa
Texasissa muutti vuoden 1995
alussa uusiin tiloihin. Keskus toi-
mittaa matkapuhelimia ensisijaisesti**

**Pohjois- ja Etelä-Amerikan markkina-alueille. Myynti- ja jakelu-
keskus työllistää valmistuttuaan noin 200 henkilöä. Samaan
yhteyteen on valmistumassa uudet tuotantotilat, joihin nykyinen
tehdas siirtyy vuoden 1995 lopussa.**

Valtaosa Nokia Mobile Phonesin valmistamista puhelimista myydään Nokia-tuotemerkillä, jonka tunnettuutta tuetaan vahvalla merkkinämainonnalla.

Nokia Cellular Data Cardin avulla voidaan matkapuhelinverkoissa siirtää tiedostoja ja lähettää sähköpostia sekä telefakseja.

Japani, missä Nokian digitaalipuhelinten myynti alkoi toukokuussa. Digitaalisen tuotevalikoiman täydennykseksi julkaistiin kesällä 1994 ensisijaisesti yksityisille kuluttajille tarkoitettu digitaalinen käsipuhelin Nokia 2110.

Yli 80 % maailman matkapuhelimista on yhä analogisia, ja analogiset matkapuhelinverkot ovat käytössä pitkälle ensi vuosituhatvaille. Nokia uudisti vuoden 1994 aikana merkittävästi myös analogisten puhelinten valikoimaa. Se toi analogisiin AMPS- ja TACS-verkkoihin Nokia 2110 -puhelimien, joka on pienin Nokian tekemä puhelin. NMT 450 -standardiin kehitettiin uusi Nokia 2110 -puhelin. Se tuli Pohjoismaiden ja itäisen Euroopan markkinoille loppuvuodesta.

Nokia aloitti ensimmäisenä valmistajana digitaalisen datasiirtokortin myynnin. Tietokoneeseen yhdistettynä kortilla voi lähettää ja vastaanottaa tiedostoja ja faxeja sekä käyttää sähköpostia matkapuhelinverkon kautta. Langattomalle dataliikenteelle ennakoidaan lähivuosina nopeaa kasvua.

Puhelimia sataan maahan

Uusien digitaalisten verkkojen käyttöönoton lisäksi markkinat ovat laajentuneet myös maantieteellisesti niin, että matkapuhelimia myydään jo noin sadassa maassa. Nokia vahvisti markkinoiden laajentumisen myötä myyntiorganisaatiotaan useilla uusilla myyntiyksiköillä. Niitä perustettiin Etelä-Koreaan, Intiaan, Dubaihin, Unkariin, Belgiaan ja Meksikoon. Nokia Mobile Phonesilla on nyt omat myyntiyksiköt yli 20 maassa.

Puhelinyhtiöiden kasvava kilpailu ja uusi markkinarakenteen muuttavat jake-
lua, joka kuitenkin eri markkinoilla vaihtelee melkoisesti. Yhdysvalloissa sekä eräillä muilla markkina-alueilla päätettiin keskittyä Nokia-tuotemerkkiin, johon on panostettu jo pitkään. Valtaosa Nokia Mobile Phonesin valmistamista puhelimista myydään jo Nokia-nimellä. Suuntausta kuluttajamyyniin ja Nokia-nimen tunnettuutta tuetaan vahvalla merkkinä mainontapanostuksella. Merkittävä osa tuotannosta myydään kuitenkin isoille OEM-asiakkaille tai operaattoreille.

Tuotanto kasvoi kaikilla tehtailla

Kaikilla viidellä Nokia Mobile Phonesin tehtaalla – Salossa, Fort Worthissa, Bochumissa, Hongkongissa ja Masanissa – lisättiin tuotantoa suunnitelmien mukaan. Sen ansiosta Nokia Mobile Phones pystyi vastaamaan markkina-
kasvuun ja vahvasti markkinaosuuttaan. Tuottavuutta on lisätty ennen kaikkea uusien, joustavien työaikajärjestelyin sekä panostamalla toimintatapojen kehittämiseen. Sen lisäksi on tehty merkittäviä tuotannollisia investointeja.

Saloon nousi uusi tehdasrakennus, jossa ensimmäiset puhelimet valmistuivat tammikuussa 1995. Fort Worthissa Texasissa päätettiin laajentaa sekä tehdasta että jakelukeskusta ja siirtää ne uusiin tiloihin. Uusi jakelukeskus aloitti toimintansa tammikuussa 1995, ja tehdas siirtyi sen yhteyteen vuoden lopussa. Myös Bochumissa lisättiin matkapuhelintuotannon käytössä olevaa tilaa.

Vuoden 1994 lopussa maailmassa oli noin 54 miljoonaa matkapuhelinten käyttäjää, joista 20 miljoonaa hankki ensimmäisen matkapuhelimensa viime vuoden aikana. Kasvu vie kohti kuluttajamarkkinoita ja tuotevalikoimien monipuolistumista.

Nokian digitaalinen DSP-akustiikkajärjestelmä parantaa selvästi äänentoistoa autossa. Radion, CD-soittimen tai puhelimen äänet korjataan digitaalisesti niin, että liikkuvan auton melun vaikutukset pienevät. Sen jälkeen ääni muunnetaan taas musiikiksi tai puheeksi. Järjestelmä lisää tuntuvasti myös turvallisuutta, koska ajajan ei tarvitse säätää äänentoistoa. Eurooppalaisista autonvalmistajista mm. Volkswagen ja Porsche ottavat käyttöön Nokian DSP-järjestelmän.

PALplus on tulevaisuuden laajakuva-standardi, joka otettiin käyttöön maanpäällisessä ohjelmansiirrossa vuonna 1994. Kuvaruudun suhteet muistuttavat elokuvan laajakankaan suhteita, mikä mahdollistaa elokuvien esittämisen PALplus-televisioissa ilman mustia raitoja tai kuvan rajaamista. Myös kuvan laatu on parempi.

Tuotesuunnittelussa pyritään yhdistämään monipuolinen teknologia ja helppokäyttöisyys. Käyttöliittymään kuuluvat muotoilu; käyttöohjeet; ergonomiset televisioiden, videoiden ja satelliittivastaanotinten kaukosäätimet; matalasäteilymonitorit; opastavat kuvaruutunäytöt, joiden mukaan kuluttaja voi muun muassa muuttaa asetuksia ja ohjelmoida automaattisesti televisiokanavat.

Kohti digitaalista tulevaisuutta

Nokia Consumer and Industrial Electronicsin tuotevalikoimaan kuuluvat kuluttajille tarkoitetut viihdeelektroniikkatuotteet, kuten televisiot sekä satelliitti- ja kaapelivastaanottimet ja -järjestelmät. Lisäksi ryhmä valmistaa vaatimaan ammattikäyttöön tarkoitettuja pc-monitoreja, autojen kaiutinjärjestelmiä ja muuta autoelektroniikkaa sekä matkapuhelimien latureita.

Televisioiden myynti oli Euroopassa edellisvuoden tasolla vuonna 1994, ja vuodelle 1995 ennustetaan vain heikkoa kasvua. Nokian myynti vuonna 1994 kasvoi verrattuna edellisvuoteen. Kysynnän polarisoituminen jatkui: pienikokoisten televisioiden ja suurten kuva-ruutukokojen televisioiden kysyntä kasvoi, sen sijaan keskihintaisten televisioiden kysyntä väheni.

Nokian tuotevalikoima on kehitetty tämän suuntauksen mukaisesti. Kesällä 1994 Nokia toi markkinoille ylemmän kategorian Feature Plus -tuoteperheen, johon kuuluu sekä 100 Hz:n että 50 Hz:n televisioita sekä laajakuvavastaanottimia. Näiden tuotteiden helppokäyttöisyys on saanut myönteistä palautetta sekä eurooppalaisikuluttajilta että alan asiantuntijoilta. Marraskuussa 1994 Nokia toi ensimmäisenä valmistajana markkinoille PALplus-laajakuvatelevisiot. PALplus-lähetykset aloitettiin vuonna 1994 ja niiden arvellaan kolminkertaistuvan vuonna 1995. Lisäksi Nokia täydensi pienten televisioiden valikoimaansa kannettavalla stereotelevisiolla.

Satelliitti- ja kaapelimarkkinoilla keskeisin suuntaus on digitaalitekniikan tuleva kehitys. Digitaalimarkkinoiden avautuminen lisää satelliitti- ja kaapelivastaanotinten kysyntää. Nokia Con-

sumer Electronics panostaa kuluttajille tarkoitettujen digitaalituotteiden kehittämiseen ja vahvistaa yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa kykyään toimittaa kokonaisjärjestelmiä uusille palvelujen tarjoajille. Nokia on yksi analogisten satelliittivastaanottimien markkinajohtaja. Tuoteryhmän markkinoiden odotetaan lähivuosina edelleen kasvavan.

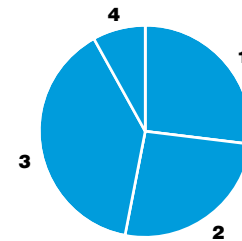
Teknologioiden yhdentyminen ja lisääntyvä vuorovaikutteisuus lähentävät tietokone- ja televisioiteollisuutta, kun monitoreja ja televisioita käytetään samantapaisiin tarkoituksiin. Tietokoneiteollisuuden kilpailu jatkuu edelleen voimakkaana. Nokia on vastannut kiristyneeseen kilpailuun keskittymällä entistä enemmän isoruutuisiin monitoreihin ja lisäämällä omalla tuotemerkillä tapahtuvaa myyntiä suhteessa OEM-myyntiin. Vuonna 1994 Nokian monitorien kysyntä jatkui vahvana. Nokian myynti Yhdysvalloissa alkoi hyvin, ja amerikkalainen PC Magazine nimesi Nokia Multigraph 447X:n vuoden monitoriksi.

Eurooppalaisen autoteollisuuden alihankkijoista on kehittymässä järjestelmätoimittajia. Nokia on johtava autoteollisuuden kaiutinjärjestelmien toimittaja, ja se vahvisti asemaansa vuoden 1994 aikana solmimalla toimitussopimukset kahden uuden valmistajan

kanssa. Autojen turvatyönelektroniikan toimitukset ovat kasvaneet merkittävästi. Vuonna 1995 Nokia jatkaa uusien turvatyönelektronisten ratkaisujen kehittämistä.

Lisäksi se hyödyntää autoelektroniikan kehityksessä yhtymän langattoman viestinnän osaamista ja vahvistaa edelleen asemaansa järjestelmätoimittajana.

Matkapuhelinten laturien myynti kasvoi selvästi vuonna 1994 matkapuhelinteollisuuden kasvun myötä. Tuotantomäärät kasvoivat merkittävästi, ja vuonna 1995 kasvun hallinta on yksikön keskeinen haaste. Induktiivisten komponenttien tuotanto siirrettiin yhteisyritykselle, jonka Nokia muodosti yhdessä italialaisen Eldorin kanssa. Kiinaan perustettiin puolestaan yhteisyritys, joka valmistaa ja markkinoi satelliitti- ja tv-viritimiä.

Liikevaihto markkina-alueittain

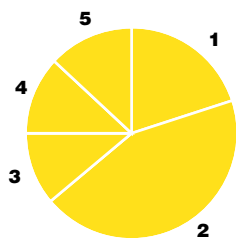
1. 27 % Pohjoismaat
2. 26 % Saksa
3. 39 % Muut Euroopan maat
4. 8 % Muut maat

Nokia Consumer and Industrial Electronicsin liikevaihto vuonna 1994 oli 6 769 miljoonaa markkaa (6 938 Mmk). Toimialaryhmän liikevaihto oli 19 miljoonaa markkaa (-747 Mmk). Henkilöstön määrä on 6 611.

KAAPELI- JA KONETEOLLISUUS

Kaapeli- ja koneteollisuus tehostaa tuotantoaan

Nokian Kaapeli- ja koneteollisuusryhmä valmistaa mm. tietoliikenteen valo- ja kuparikaapeleita, voima-, kumi- ja asennuskaapeleita, optisia ukkosköysiä, radiotaajuus- ja automaatiokaapeleita sekä kaapelikoneita.

Liikevaihto markkina-alueittain

1. 20 % Suomi
2. 44 % Muut EU-maat
3. 11 % Muut Euroopan maat
4. 12 % Aasia ja Tyynenmeren alue
5. 13 % Muut maat

Kaapeli- ja koneteollisuusryhmän liikevaihto vuonna 1994 oli 4 768 miljoonaa markkaa (4 933 Mmk). Liikevoitto oli 191 Mmk (261 Mmk). Henkilöstön määrä oli 4 560.

Kaapeliteollisuuden kova hintakilpailu jatkui vuonna 1994, eikä Euroopan taloudellinen elpyminen vielä vaikuttanut kaapeleiden kysyntään. Poikkeuksen muodosti valokaapelien ja muiden huippuosaamista vaativien kaapelien myynti. Valokaapeliyhteyksien rakentaminen lisääntyi kaikkialla maailmassa. Myös muiden kaapelien kysynnän arvioidaan vähitellen vilkastuvan.

Kaapeliyksiköiden työnjakoa kehitetään

Kaapeliteollisuuden asiakasmäärä väheni, mikä johtui etenkin Euroopan voimayhtiöiden keskittymisestä ja tietoliikenneoperaattorien liittoutumisesta. Toisaalta kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksia lisää Euroopan Unionin julkisten hankintojen avoin tarjousmenetely.

Nokia Kaapeliteollisuus jatkoi kilpailukykyä vahvistamista tehostamalla tuotantoa ja eri yksiköidensä työnjakoa sekä kehittämällä tuotteitaan. Sen uusia tuoteryhmiä ovat mm. matkapuhelinverkkojen telekeskuksissa käytettävät RF-kaapelit ja ns. hybridikaapelit, joissa voimansiirron vaihejohtimet ja tietoliikenteen käytössä oleva optinen kuituelementti on yhdistetty. Nokia Kaapeliteollisuus on johtavia kaapelitoimittajia sille strategisesti tärkeillä markkina-alueilla.

Nokia-Mailleferin markkina-asema vahvistui

Nokia-Maillefer vahvisti asemaansa maailman johtavana kaapelikoneiden ja kaapelinvalmistuslinjojen toimittajana. Alan markkinakasvu jatkui vuonna 1994, ja voima- ja valokaapelikoneiden kysynnän arvioidaan jatkuvan edelleen. Sen sijaan kuparipohjaisen telekaapeli-valmistuksen koneiden kysyntä on laskussa.

Markkinakehitys vaihtelee tuntuvasti markkina-alueittain. Vuonna 1994 kysyntä kasvoi edelleen voimakkaimmin Kaakkois-Aasiassa, mutta myös Etelä-Amerikka on kehittymässä merkittäväksi kaapelikoneiden markkina-alueeksi. Näillä alueilla Nokia-Maillefer vahvisti asemaansa perustamalla myynti- ja huoltoyksiköt Kiinaan ja Brasiliaan.

Nokia Kaapeliteollisuuteen kuuluva NKFRakensi Optopower-yhteyden Hollannin mantereen ja Texel-saaren välille. Kaksi kolmivaiheista yhdistelmämerikaapelia, joissa on 12-kuituinen optinen elementti, tuotettiin Delftin tehtaalla.

Nokia Kaapeli Oy ja kiinalainen Cable-Wire Group of Shanghai perustivat kaapelitehtaan Shanghaihin. Shanghai Nokia Optical Cables Ltd:n (SNOC) päätuotteita ovat Spiral Space -rakenteiset valokaapelit. Tehdas aloittaa tuotantonsa kevään 1995 kuluessa.

Nokia-Mallefer toimittaa Kiinaan tuotantolaitoksen, joka valmistaa pääasiassa muovieristeisiä keskijännitekaapeleita. Kaapelitehdas toimitetaan "avaimet käteen" -periaatteella, ja laitetoimitukset ajoittuvat vuoteen 1995.

MUUT YKSIKÖT

Nokia Voima myytiin, Nokia Renkaat pörssiin

Muihin yksiköihin kuuluivat 1994 muun muassa Nokia Renkaat, Nokia Voima sekä Nokia Tutkimuskeskus.

Vuodenvaihteessa Nokia myi **Nokia Voiman**, josta se sai 760 Mmk:n nettovoiton. Lisäksi Nokia on ilmoittanut aikovansa myydä Nokia Renkaiden osake-enemmistön vuoden 1995 aikana. Tarkoituksena on, että Nokia Renkaat, jossa Nokia säilyy edelleen merkittävänä vähemmistöosakkaana, listautuu osakemyynnin jälkeen Helsingin Arvo-paperipörssiin.

Nokia Renkaat on Pohjoismaiden johtava rengasvalmistaja. Se kehittää, valmistaa ja markkinoi henkilö- ja jakeluautonrenkaita, raskaita renkaita, polkupyöränrenkaita ja pinnoitusmateriaaleja. Sen tavoitteena on säilyttää Pohjoismaissa johtava asemansa kaikissa tuoteryhmissä. Tietyissä erikoistuotteissa, kuten talvirenkaissa ja metsäkoneenrenkaissa se pyrkii vahvistamaan maailmanlaajuisesti merkittävän toimittajan asemaansa.

Autokauppa, samoin kuin kone- ja laitekauppa lähti kasvuun vuonna 1994, minkä vuoksi Nokia Renkaiden päämarkkinoiden kehitys näyttää myönteiseltä. Esimerkiksi henkilöautojen myynti kasvoi Pohjoismaissa vuonna 1994 noin

30 %, mikä vaikuttaa myönteisesti myös renkaiden kysyntään.

Henkilöautonrenkaiden tarjonta on ollut kysyntää suurempaa, minkä vuoksi hintakilpailu jatkui vuonna 1994 kovana. Nokia Renkaiden henkilöautonrenkaiden myynti kasvoi 11 %, ja yksikön markkina-asema sen päämarkkina-alueilla vahvistui.

Raskaiden renkaiden kysyntä kasvoi kaikissa tuoteryhmissä ja myynti kasvoi 23 %. Eniten kasvoi ensiasennusrenkaiden myynti kone- ja laitevalmistajille. Polkupyöräteollisuuden suotuisa kehitys jatkui ja vaikka kilpailu ki-

ristyi, Nokia Renkaat lisäsi polkupyöränrenkaiden myyntiään 12 %. Pinnoitusmateriaalien tuotantoyksikön uusimisen ansiosta pinnoitusmateriaalien tuotantoa kyettiin lisäämään merkittävästi, ja niiden myynti kasvoi 29 %.

Suomen markan vahvistuminen vaikuttaa kannattavuutta heikentävästi, samoin vuoden 1994 lopussa alkanut raaka-aineiden hinnan nousu. Nokia Renkaat vastaa haasteeseen uudistuneella tuotevalikoimalla, tehostamalla tuotantoa ja tuotteidensa laatua. Myynnin arvioidaan kasvavan vuonna 1995.

Muiden yksiköiden liikevaihto oli 1 589 Mmk vuonna 1994. Yksiköiden yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli 1 786.

Nokia Tutkimuskeskus – aktiivista tutkimusyhteistyötä

Nokia Tutkimuskeskuksen tehtävänä on kehittää Nokian teknologista kilpailukykyä ja yhtymän ydinosaamisalueita sekä tuottaa tietoa uusista teknologioista ja järjestelmistä. Se tekee yhteistyötä Nokian eri yksiköiden lisäksi yliopistojen, tutkimuslaitosten sekä muiden tietoliikenneyritysten kanssa.

Eurooppalainen yhteistyö kaupallista vaihtoa edeltävässä tutkimuksessa on ollut aktiivista, ja Nokia Tutkimuskeskus on osallistunut yli 30 projektiin erityisesti Euroopan Unionin ohjelmissa ja EUREKA:ssa. Se osallistuu myös tulevaan neljänteen eurooppalaiseen puiteohjelmaan.

Yhtymän tutkimuskeskuksen juuret juontavat vuoteen 1985. Tällä hetkellä Nokia Tutkimuskeskus kasvaa nopeasti kyetäkseen vastaamaan yhtymän teknologian kehittämishaasteisiin, ja sen henkilöstön määrä lähestyy 400 henkeä.

Tutkimuskeskuksen tutkimusaloihin kuuluvat matkaviestintä, tietoliikennejärjestelmät, audiovisuaalinen signaalinkäsittely, ohjelmistotekniikka ja elektronikka. Keskeisimmät alat ovat matkaviestintä ja digitaalinen signaalinkäsittely.

Vankka digitaalitekniikan osaaminen

Kun matkaviestintä kansainvälisillä markkinoilla alkoi siirtyä digitaalitekniikan käyttöön, Nokia Tutkimuskeskuksella oli jo alan ydinosaaminen. Nokia Tutkimuskeskus on tehnyt GSM-tutkimusta vuosien ajan. GSM-menestyksen

vuoksi Nokia Tutkimuskeskus on jatkanut teknologian ja järjestelmän eri toimintojen kehittämistä vahvistaakseen GSM:n asemaa digitaalisen matkaviestinnän globaalina päästandardina.

Kolmannen sukupolven matkaviestintäjärjestelmää kehitetään

Jatkossa päähankkeita ovat median ja kolmannen sukupolven matkaviestinnän kehittäminen.

Nokia Tutkimuskeskuksen multimediautkimus ylittää sen eri avainteknologioiden rajat. Tutkimuskeskus johtaa Suomen kansallista multimedia-ohjelmaa, joka on osa kansallista tiedon valtatie -hanketta.

Kolmannen sukupolven UMTS-matkaviestintäjärjestelmien kehittäminen on vauhdittunut vuonna 1994, ja kansainvälinen standardointityö on käynnissä. Se perustuu osittain Euroopan Unionin tukemien tutkimusprojektien tuloksiin, ja Nokia Tutkimuskeskus osallistuu aktiivisesti projekteista keskeisiin.

Nokia Tutkimuskeskus tekee pitkän ja keskipitkän aikavälin tutkimus- ja kehitystyötä Nokian päätoimialoilla.

Hallituksen toimintakertomus

Nokian strategiana on panostaa tietoliikenteeseen ja sitä lähellä oleviin liike-toimintoihin. Se keskittyy sellaisiin aloihin ja maantieteellisiin alueisiin, joilla on hyvät kasvun ja kannattavuuden mahdollisuudet. Vuoden 1994 aikana Nokian kansainvälistyminen ja keskittyminen ydinliiketoimintoihin jatkuivat.

Tietoliikennemarkkinoiden vapautuminen ja matkapuhelinverkkojen yleistyminen ovat luoneet kasvun mahdollisuudet Nokian tietoliikennetoimialoille. Tietoliikennesektorin, toisin sanoen Nokia Telecommunicationsin, Nokia Mobile Phonesin ja tietoliikennekaapeleiden, osuus oli nyt 64 % yhtymän

30,2 mrd mk:n liikevaihdosta, kun se vuotta aiemmin oli 52 %.

Yhtymä myi vuoden vaihteessa Voima-liiketoimintansa ja ilmoitti aikomuksestaan myydä Nokia Renkaiden osake-enemmistö vuoden 1995 aikana. Nokia Consumer and Industrial Electronics luopui kuvaputkiliiketoiminnasta ja Nokia Kaapeli- ja koneteollisuus ydinliiketoimintoihinsa kuulumattomista yksiköistä. Se keskittyi päätuotteisiinsa kaapeleihin ja kaapelikoneisiin. Lisäksi Nokia ja ICL sopivat, että ICL lunastaa ennenaikaisesti Nokian hallussa olleet etuoikeutetut osakkeensa.

Pohjois-Amerikan sekä Aasian ja Tyynenmeren markkinat kasvualueita

Nokian tavoitteena on kehittyä aidosti kansainvälisenä yrityksenä, joka hyödyntää tietoliikenteen globaalit mahdollisuudet. Vuoden aikana yhtymä kasvoi voimakkaimmin Pohjois-Amerikassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella. Niiden osuus yhtymän liikevaihdosta oli 25 %, kun se edellisellä vuonna oli 20 %. Eurooppa on kuitenkin Nokian suurin markkina-alue, ja siksi Suomen päätös liittyä vuoden 1995 alusta Euroopan Unioniin oli Nokian kannalta tärkeä. Vuonna 1994 yhtymän liikevaih-

Liikevaihto toimialaryhmittäin 1.1. – 31.12.

	1994 Mmk	%	1993 Mmk	%	Muutos %
Nokia Telecommunications	6 906	23	4 578	19	50,9
Nokia Mobile Phones	10 702	36	6 314	27	69,5
Nokia Consumer and Industrial Electronics	6 769	22	6 938	29	- 2,4
Kaapeli- ja koneteollisuus	4 768	16	4 933	21	- 3,3
Muut yksiköt	1 589	5	1 500	6	5,9
Toimialaryhmien välinen myynti	- 557	- 2	- 566	- 2	
Nokia-yhtymä	30 177	100	23 697	100	27,3
Vienti Suomesta ja tytäryhtiöt Suomen ulkopuolella	26 728	89	20 150	85	32,6

Liiketulos, IAS, 1.1. – 31.12.

	1994 Mmk	% liike- vaihdosta	1993 Mmk	% liike- vaihdosta
Nokia Telecommunications	1 700	24,6	983	21,5
Nokia Mobile Phones	1 745	16,3	950	15,0
Nokia Consumer and Industrial Electronics	19	0,3	- 747	- 10,8
Kaapeli- ja koneteollisuus	191	4,0	261	5,3
Muut yksiköt	- 59	- 3,7	18	1,2
Nokia-yhtymä	3 596	11,9	1 465	6,2

dosta 70 % tuli Euroopasta. Liikevaihdosta enää 11 % tulee Suomen markkinoilta, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 15 %. Suomessa sijaitsee kuitenkin merkittävä osuus Nokian tietoliikennetoimialojen tuotekehitystoiminnasta sekä tuotannosta. Yhtymän vienti Suomesta lisääntyi 37 %, 10 miljardista 14 miljardiin markkaan.

Merkittävän askeleen kansainvälistymisessä Nokia otti heinäkuussa 1994, kun se ensimmäisenä suomalaisyrityksenä listautui New Yorkin pörssiin. Listautuminen loi edellytykset Nokian omistuspohjan laajenemiselle ja lisää Nokian etuoikeutetun osakkeen likviditeettiä. Nokian etuoikeutetut osakkeet noteerataan nyt Helsingin lisäksi viidesä kansainvälisessä pörssissä: New Yorkissa, Lontoossa, Pariisissa, Frankfurtissa ja Tukholmassa. New Yorkin listautumisen yhteydessä Nokia toteutti erityisesti USA:han tähdätyn kuuden miljoonan etuoikeutetun osak-

keen osakeannin, jolla yhtymä keräsi uutta pääomaa noin 2,5 mrd mk. Annista saadut varat yhtymä käytti tietoliikennetoimialojen voimakkaan kasvun rahoittamiseen ja pääomaraken- teensa vahvistamiseen.

Tuotantoa tehostettiin, tuotekehityspanosta lisättiin 32 %

Nokia panosti vuoden 1994 aikana voimakkaasti tuotekehitykseen ja tuotantoon. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 2 mrd mk, missä oli kasvua edelliseen vuoteen 66 %. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Salon uuden matkapuhelintehtaan rakentaminen ja Oulun tukiasematehtaan laajennus. Lisäksi panostettiin merkittävästi tuottavuuden lisäämiseen. Tavoitteena oli toiminnallisen tehokkuuden kasvu.

Liiketoiminnan kasvun myötä Nokia on lisännyt myös henkilöstöään. Tietoliikenneryhmät Nokia Telecommunications ja Nokia Mobile Phones palkkasi-

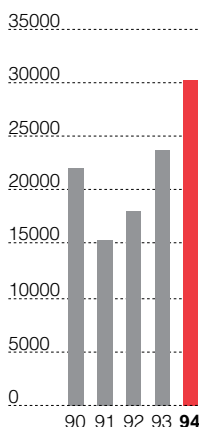
vat vuoden aikana yhteensä 5 048 henkeä, heistä suurimman osan Suomen yksiköihin. Vuoden 1994 lopussa yhtymän palveluksessa oli 28 593 henkeä, ja vuoden keskimääräinen henkilöstömäärä oli 28 043 henkeä.

Nokian tutkimus- ja kehityskulut olivat vuonna 1994 yhteensä 1,9 mrd mk, mikä oli 6,4 % liikevaihdosta. Tuotekehityskulut kasvoivat 32 % edellisestä vuodesta, jolloin ne olivat 1,5 mrd mk (6,2 %). Nokia lisäsi voimakkaasti T&K-henkilöstönsä määrää eri tutkimusyksiköissään. Erityisen voimakkaasti kasvoi esimerkiksi pitkän aikavälin perustutkimusta tekevä Nokia Tutkimuskeskus, jonka henkilöstö lähes kaksinkertaistui vuoden aikana. Tutkimuskeskuksen resursseja vahvistetaan selvästi myös vuonna 1995.

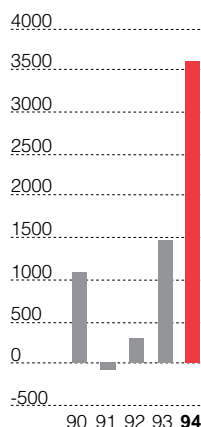
Liikevaihto kasvoi 38 %

Nokia-yhtymän liikevaihto kasvoi 30,2 miljardiin markkaan vuonna 1994

Liikevaihto, Mmk

Liiketulos, IAS, Mmk

(23,7 miljardia vuonna 1993). Liikevaihdon kasvu oli 38 %, kun otetaan huomioon valuuttakurssien kehitys sekä yhtymän rakenteelliset muutokset. Kasvu jatkui voimakkaimpana Nokia Mobile Phonesissa (70 %), josta tuli ensimmäistä kertaa yhtymän selvästi suurin toimialaryhmä, sekä Nokia Telecommunicationsissa (51 %). Sen sijaan Nokia Consumer and Industrial Electronicsin liikevaihto pieneni ryhmän rakennemuutosten vuoksi edelliseen vuoteen verrattuna ja Kaapeli- ja koneryhmän liikevaihto pieneni jonkin verran johtuen toteutuneista toimialaryhmän rakennemuutoksista.

Myönteinen tuloskehitys jatkui

Nokia-yhtymän liikevoitto (IAS) parani 146 % ja oli 3 596 miljoonaa markkaa (1 465 miljoonaa vuonna 1993). Liikevoittoprosentti oli 11,9 % (6,2 % 1993). Liikevoiton kasvuun vaikuttivat tietoliik-

kenteen toimialaryhmien hyvänä jatkunut tuloskehitys sekä Nokia Consumer and Industrial Electronicsin tuloskehityksen selkeä positiivinen käänne. Nokia Telecommunicationsin liikevoitto kasvoi 1 700 miljoonaan (983 Mmk) ja Nokia Mobile Phonesin liikevoitto 1 745 miljoonaan (950 Mmk). Myös Nokia Consumer and Industrial Electronicsin liiketulos oli 19 Mmk voitollinen, kun se vielä edellisenä vuonna oli raskaasti tappiollinen (-747 Mmk). Sen sijaan Kaapeli- ja koneryhmän liikevoitto heikkeni jonkin verran ja oli 191 Mmk (261 Mmk). Muiden yksiköiden liiketappio oli 59 Mmk (liikevoitto 18 Mmk vuonna 1993).

Yhtymän nettorahoituserät olivat 384 Mmk positiiviset, kun ne vuotta aiemmin olivat 347 Mmk negatiiviset. Muutokseen vaikuttavat sekä nettokorkokulujen pieneneminen että 450 Mmk:n valuuttakurssivoitot. Kurssivoitot

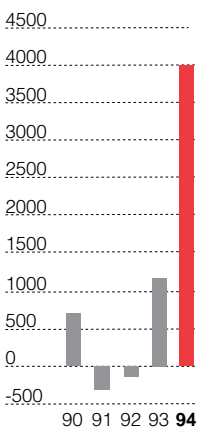
syntyivät valuuttamääräisten virtojen suojauksessa, kun markka vuonna 1994 vahvistui. Vuonna 1993 markan heikentyminen tuotti vastaavasti 134 Mmk:n kurssitappion rahoituskuluihin. Yhtymän tulos ennen veroja, vähemmistöosuuksia ja satunnaisia eriä (IAS) oli 4 002 Mmk (1 146 Mmk vuonna 1993).

Vähemmistöosakkaiden osuus Nokian konserniyhtiöiden tuloksesta oli 75 Mmk (80 Mmk). Yhtymän verot nousivat 932 miljoonaan markkaan (299 Mmk).

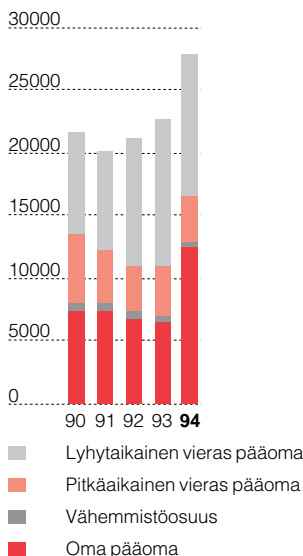
Yhtymän tulos verojen ja vähemmistöosuuden jälkeen ja ennen satunnaisia eriä oli 2 995 Mmk (767 Mmk). Osakekohtainen tulos parani 257 % ja oli 43,89 mk (12,29 mk vuonna 1993).

Positiiviseen, satunnaiseen 944 Mmk:n erään sisältyvät Voima-liiketoiminnan myynnistä syntyneen 760 Mmk:n nettovoiton lisäksi muun muas-

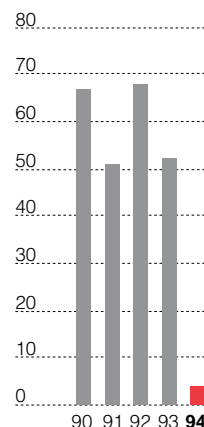
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta, IAS, Mmk

Vieras pääoma ja oma pääoma yhteensä, IAS, Mmk

Velkaantumisaste, %

sa lopetetun TV-kuvaputkitekseen käyttöomaisuuden myynnistä saatu korvaus. Vuoden 1993 satunnainen erä oli 1 917 Mmk negatiivinen.

Nokian tilikauden voitto satunnaisen erien jälkeen oli 3 939 Mmk (1150 Mmk tappiollinen).

Rahoitus tilanne parani selvästi

Yhtymän rahoitus asema parani edelleen vuoden 1994 aikana heinäkuussa toteutetun osakeannin ja operatiivisen kassavirran merkittävän parannuksen ansiosta. Nettovelan suhde omaan pääomaan oli vuoden lopussa 4 % (52 %).

Toimialaryhmät

Nokia Telecommunications -ryhmän liikevaihto kasvoi 51 % ja oli 6 906 Mmk (4 578 Mmk). Kasvu jatkui kaikilla toimialoilla, nopeimmin kasvoi Matkapuhelinverkot-yksikkö. Myynti kasvoi sekä Eu-

roopassa että Kaukoidässä. Tuotekehityspanos kasvoi 32 % ja oli 992 Mmk vuonna 1994. Liikevoitto kasvoi 73 % ja oli 1 700 Mmk (983 Mmk). Liikevoittoprosentti nousi 25 %:iin, kun se vuonna 1993 oli 21 %. Ryhmän kaikkien toimialojen, matkapuhelinverkkojen, siirtojärjestelmien ja keskusjärjestelmien, kannattavuus oli hyvä. Ryhmän tilauskanta oli 4,7 mrd mk vuoden lopussa, mikä oli 36 % enemmän kuin vuoden 1993 lopussa.

Nokia Mobile Phonesin liikevaihto kasvoi 70 % ja oli 10 702 Mmk (6 314 Mmk). Matkapuhelinten kappalemääräinen myynti yli kaksinkertaistui sen kaikilla keskeisillä markkina-alueilla: Pohjois-Amerikassa, Euroopassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella. Erittäin voimakkaan kysynnän vuoksi hintojen lasku pysyi vuoden aikana kohtuullisena ja oli keskimäärin 15 – 20 %. T&K-pa-

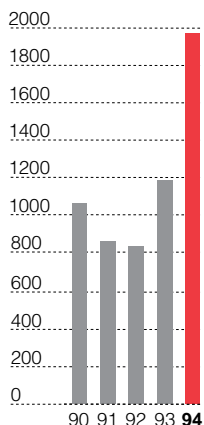
nostus kasvoi 71 % ja oli 661 Mmk. Liikevoitto parani 84 % ja oli 1 745 Mmk (950 Mmk). Liikevoittoprosentti nousi 16 %:iin oltuaan edellisessä vuonna 15 %.

Nokia Consumer and Industrial Electronics

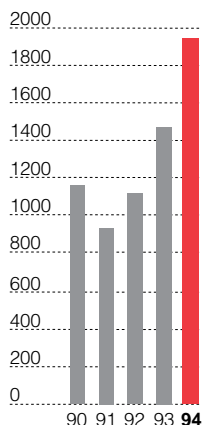
-ryhmän liikevaihto oli 6 769 Mmk (6 938 Mmk). Liikevaihdon lasku johtui siitä, ettei kuvaputkiliiketoiminta enää sisälly vuoden 1994 lukuihin. Vertailukelpoisin luvuin ryhmän liikevaihto kasvoi 4 %. Kulutuselektronikan (Kodinelektronikka vuonna 1993) tehostamistoimia jatkettiin suunnitelman mukaisesti, ja yksikön kannattavuus parani merkittävästi. Kuvaputket-yksikön toiminta lopetettiin, ja tehtaan käyttöomaisuus myytiin japanilaiselle Matsushitalle. Teollisuuselektronikkaan kuuluvan Monitorit-yksikön tulosta heikensivät markan vahvistuminen sekä tuotannon tekniset ongelmat, ja sen kannatta-

Investoinnit käyttöomaisuuteen, Mmk

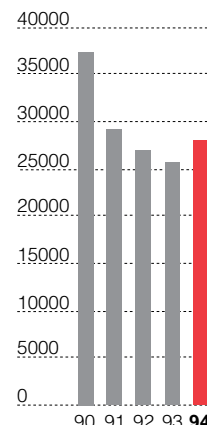
(pois lukien yritysostot ja osakkeet)

Tutkimus ja kehitys, Mmk

Henkilöstö keskimäärin

vuus jäi edellisvuotta heikommaksi. Sen sijaan Teollisuuselektroniikkaan kuuluvat Autoelektroniikka- ja Komponentit -yksiköt kasvoivat voimakkaasti ja kummankin tulos parani. Nokia Consumer and Industrial Electronics -ryhmän liike-tulos parani voimakkaasti ja oli 19 Mmk voitollinen (747 Mmk tappiollinen 1993).

Kaapeli- ja koneteollisuus -ryhmän rakenteen selkiyttämistä jatkettiin vuonna 1994. Lisäksi ryhmä luopuu 1995 alumiiniliiketoiminnastaan, minkä jälkeen ryhmään kuuluvat enää kaapeli- ja kaapelikonetoimialat. Ryhmän liikevaihto vuonna 1994 oli 4 768 Mmk (4 933 Mmk). Kaapeliteollisuuden liikevaihto kasvoi 3 268 Mmk:aan (2 734 Mmk). Markkinatilanne Saksassa ja Hollannis-

sa oli edelleen kireä. Kaapeliteollisuuden liikevaihdon kasvu johtuukin pääosin siitä, että vuoden 1993 aikana Saksasta ostettujen yksikköjen liikevaihto sisältyi kaapelitoimialaan koko vuoden 1994 ajan. Tehostamistoimet saksalaisissa yksiköissä ovat edenneet suunnitellusti. Toimialan kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla. Kaapelikoneita valmistavan Nokia-Mailleferin liikevaihto kasvoi 15 % ja oli 1 117 Mmk (973 Mmk). Nokia-Mailleferin liikevoitto säilyi edellisen vuoden tasolla. Kasvu jatkui voimakkaimpana Kaukoidän markkinoilla. Alumiiniyksikön liikevaihto kasvoi ja tulos parani. Kaapeli- ja koneteollisuuden liikevoitto oli 191 Mmk (261 Mmk).

Muiden yksiköiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 1 589 Mmk (1 500 Mmk). Yhtymä luopui vuoden lopussa Voimaliiketoiminnastaan. Lisäksi se ilmoitti aikeestaan myydä Nokia Renkaiden osake-enemmistö ja listata yhtiö Helsingin Arvopaperipörssiin vuoden 1995 aikana.

Näkymät vuodelle 1995

Vuoden 1994 hyvä tuloskehitys ja rahoitusrakenteen vahvistuminen antavat hyvän pohjan vuoden 1995 suotuisalle kehitykselle.

Henkilöstö keskimäärin	1994	1993
Nokia Telecommunications	7 187	5 867
Nokia Mobile Phones	5 826	3 759
Nokia Consumer and Industrial Electronics	8 307	8 675
Kaapeli- ja koneteollisuus	4 963	5 893
Muut yksiköt	1 760	1 607
Nokia-yhtymä	28 043	25 801
Suomessa	14 984	13 813
Muissa EU-maissa	10 151	9 895
Muualla Euroopassa	951	989
Muissa maissa	1 957	1 104
Emoyhtiö	416	374
Tutkimus ja kehitys	1994 Mmk	1993 Mmk
Nokia Telecommunications	992	752
Nokia Mobile Phones	661	386
Nokia Consumer and Industrial Electronics	181	220
Kaapeli- ja koneteollisuus	74	83
Muut yksiköt	29	31
Nokia-yhtymä	1 937	1 472

Konsernin tuloslaskelma, IAS

	Viite**	1.1.–31.12. 1994 Mmk	1.1.–31.12. 1993 Mmk
Liikevaihto		30 177	23 697
Hankinnan ja valmistuksen kulut		– 20 808	– 17 216
Tutkimus- ja kehityskulut		– 1 937	– 1 472
Myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut sekä liiketoiminnan muut tuotot ja kulut		– 3 836	– 3 544
Liikevoitto	2,3,4 ja 5	3 596	1 465
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		22	28
Rahoitustuotot ja -kulut	6	384	– 347
Tulos ennen veroja, vähemmistöosuutta ja satunnaisia eriä		4 002	1 146
Välittömät verot	9	– 932	– 299
Vähemmistöosuus tuloksesta		– 75	– 80
Tulos ennen satunnaisia eriä		2 995	767
Satunnaiset erät	7	944	– 1 917
Tilikauden voitto/tappio		3 939	– 1 150

* Nokian IAS-tilinpäätös on laadittu noudattaen sivuilla 33–34 esitettyjä laskentaperiaatteita.

** Ks. tilinpäätöksen liitetiedot sivuilla 33–49.

Tunnuslukuja

	1994	1993
Tulos/osake ¹ , mk	43,9	12,3
Nimellisosinko/osake ² , mk	10,00	2,80
Oma pääoma/osake ³ , mk	174,6	99,5
Sijoitetun pääoman tuotto ⁴ , %	25,4	14,7
Oman pääoman tuotto ⁵ , %	31,6	11,6

¹ Tulos ennen satunnaisia eriä jaettuna osakeantioikaistulla keskimääräisellä osakemäärällä.

² Hallituksen ehdotus osingoksi vuodelta 1994.

³ Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa.

⁴ Tulos ennen veroja, vähemmistöosuutta ja satunnaisia eriä lisättyinä korkokuluilla ja muilla rahoituskuluilla prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta, lyhyt- ja pitkäaikaisista rahoitusveloista ja vähemmistöosuudesta.

⁵ Tulos ennen satunnaisia eriä prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta.

Konsernitase, IAS

	Viite*	31.12.1994 Mmk	31.12.1993 Mmk
VASTAAVA			
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	10	541	590
Aineelliset hyödykkeet	11	5 097	4 770
Osakkeet ja osuudet	12	1 810	2 092
Pitkäaikaiset lainasaamiset		222	278
Muut sijoitukset		273	264
		7 943	7 994
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus	15	6 803	5 129
Saamiset		7 835	6 227
Rahoitusomaisuusarvopaperit		3 989	2 201
Rahat ja pankkisaamiset		1 279	1 096
		19 906	14 653
Yhteensä		27 849	22 647

	Viite*	31.12.1994 Mmk	31.12.1993 Mmk
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	17	1 498	1 378
Muu sidottu pääoma	17	5 494	3 329
Omat osakkeet	17	- 437	- 348
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17, 18	1 727	1 717
Vapaa oma pääoma	17	4 136	435
		12 418	6 511
Vähemmistöosuudet			
		555	536
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	20	3 071	3 397
Muut pitkäaikaiset velat		486	683
		3 557	4 080
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		2 453	3 435
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	20	278	139
Osto- ja siirtovelat	23	8 086	5 976
Saadut ennakkomaksut		502	534
Yksiköiden lopettamis- ja järjestelyvelka		-	1 436
		11 319	11 520
Yhteensä		27 849	22 647

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot sivuilla 33-49.

Konsernin kassavirtalaskelma, IAS

	Viite*	1994 Mmk	1993 Mmk
Liiketoiminnan kassavirta			
Tulos ennen veroja, vähemmistöosuutta ja satunnaisia eriä		4 002	1 146
Suoriteperusteisten erien peruminen	29	886	1 219
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		4 888	2 365
Nettokäyttöpääoman muutos	29	- 1 450	- 1 064
Liiketoiminnan kassavirta		3 438	1 301
Saadut korot		349	531
Maksetut korot		- 568	- 908
Maksetut verot		- 326	- 133
Kassavirta ennen satunnaisia eriä		2 893	791
Maksuperusteiset satunnaiset erät		- 350	- 86
Liiketoiminnan nettokassavirta		2 543	705
Investointien kassavirta			
Ostetut konserniyhtiöt		- 80	- 471
Ostetut Oy Nokia Ab:n osakkeet		- 78	-
Investoinnit muihin osakkeisiin		- 351	- 100
Investoinnit muuhun käyttöomaisuuteen		- 1 967	- 1 186
Myydyt konserniyhtiöt		45	191
Muiden osakkeiden myynti		634	864
Muun käyttöomaisuuden myynti		24	177
Saadut osingot		142	152
Investointien nettokassavirta		- 1 631	- 373
Rahoitustoimintojen kassavirta			
Osakepääoman korotus		2 490	918
Vähemmistöjen sijoitus konserniyhtiöihin		23	5
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 267	479
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 571	- 1 582
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		29	- 24
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		- 145	116
Osingonjako		- 211	- 173
Rahoitustoimintojen nettokassavirta		1 348	- 261
Likvidien varojen lisäys		2 260	71
Likvidit varat 1.1.		3 008	3 226
Likvidit varat 31.12.		5 268	3 297
Kassavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.			
Seuraavassa taulukossa täsmäytetään edellisen vuoden päättävän taseen likvidit varat kassavirtalaskelmassa käytettyyn alkavan taseen likvideihin varoihin.			
Likvidien varojen täsmäytys:			
Likvidit varat 1993 ja 1992		3 297	3 118
Muuntoero-oikaisu		- 289	108
		3 008	3 226
Likvidien varojen lisäys		2 260	71
Likvidit varat 1994 ja 1993		5 268	3 297

FAS- ja IAS-tilinpäätöksen vertailu

	Viite*	1994 Mmk	1993 Mmk
Tilikauden voitto/tappio FAS:n mukaan		3 658	- 246
Tilinpäätössiirrot		49	- 827
		3 707	- 1 073
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	28	24	- 2
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot	28	-	- 5
Vähemmistöosuudet		-	6
Satunnaiset erät	7	208	- 76
Tilikauden voitto/tappio IAS:n mukaan		3 939	- 1 150
Oma pääoma FAS:n mukaan		10 857	5 319
Tilinpäätössiirtojen kertymä		1 727	1 717
		12 584	7 036
Osakkuusyhtiöt		-	- 143
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		- 166	- 382
Oma pääoma IAS:n mukaan		12 418	6 511

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33–49.

Konsernin tuloslaskelma, FAS

	Viite*	1.1.–31.12. 1994 Mmk	%	1.1.–31.12. 1993 Mmk	%
Liikevaihto		30 177	100,0	23 697	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		– 20 808		– 17 216	
Bruttokate		9 369	31,0	6 481	27,3
Tutkimus- ja kehityskulut		– 1 937		– 1 472	
Myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut sekä liiketoiminnan muut tuotot ja kulut		– 3 836		– 3 523	
		– 5 773		– 4 995	
Liikevoitto	2, 3, 4 ja 5	3 596	11,9	1 486	6,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		– 2		–	
Rahoitustuotot ja -kulut	6	384		– 334	
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		3 978	13,2	1 152	4,9
Satunnaiset tuotot ja kulut	7				
Satunnaiset tuotot		870		149	
Satunnaiset kulut		– 134		– 1 990	
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		736		– 1 841	
Tulos ennen varauksia ja veroja		4 714	15,6	– 689	–2,9
Poistoeron lisäys (–), vähennys (+)	5	– 356		199	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (–), vähennys (+)	8	307		628	
Välittömät verot	9	– 932		– 299	
Tilikauden voitto/tappio ennen vähemmistöosuutta		3 733	12,4	– 161	–0,7
Vähemmistöosuus tuloksesta		– 75		– 85	
Tilikauden voitto/tappio		3 658	12,1	– 246	–1,0

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33–49.

Konsernitase, FAS

	Viite*	31.12.1994 Mmk	%	31.12.1993 Mmk	%
VASTAAVA					
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Aineettomat hyödykkeet	10				
Aineettomat oikeudet		136		110	
Konserniliikearvo		333		405	
Muut pitkävaikutteiset menot		72		75	
		541	1,9	590	2,6
Aineelliset hyödykkeet	11				
Maa- ja vesialueet		529		718	
Rakennukset ja rakennelmat		1 232		1 402	
Koneet ja kalusto		2 585		2 141	
Muut aineelliset hyödykkeet		336		320	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		415		189	
		5 097	18,2	4 770	20,6
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Osakkuusyhtiöosakkeet	12	188		385	
Muut osakkeet ja osuudet	12	1 788		2 232	
Lainasaamiset		222		278	
Muut sijoitukset		273		264	
		2 471	8,8	3 159	13,6
Vaihto- ja rahoitusomaisuus					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		2 835		1 822	
Keskeneräiset tuotteet		983		882	
Valmiit tuotteet		2 955		2 410	
Ennakkomaksut		30		15	
		6 803	24,3	5 129	22,1
Saamiset	16				
Myyntisaamiset		5 490		5 139	
Lainasaamiset		455		311	
Siirtosaamiset		384		440	
Muut saamiset		1 506		338	
		7 835	28,0	6 228	26,9
Rahoitusomaisuusarvopaperit		3 989	14,2	2 201	9,5
Rahat ja pankkisaamiset		1 279	4,6	1 096	4,7
		28 015	100,0	23 173	100,0

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33–49.

Konsernitase, FAS

	Viite*	31.12.1994 Mmk	%	31.12.1993 Mmk	%
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	17				
Sidottu oma pääoma					
Osakepääoma		1 498		1 378	
Vararahasto		4 376		2 065	
Muu sidottu oma pääoma		870		1 076	
		6 744		4 519	
Vapaa oma pääoma					
Kertyneet voittovarot		455		1 046	
Tilikauden voitto/tappio		3 658		- 246	
		4 113		800	
Oma pääoma yhteensä		10 857	38,7	5 319	23,0
Vähemmistöosuus		555	2,0	536	2,3
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18				
Kertynyt poistoero		976	3,5	653	2,8
Vapaaehtoiset varaukset					
Investointivaraukset		21		22	
Muut varaukset		730		1 042	
		751	2,7	1 064	4,6
Pakolliset varaukset	19	486	1,7	301	1,3
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen	20				
Joukkovelkakirjalainat	21	842		1 105	
Vaihtovelkakirjalainat	22	24		42	
Lainat rahoituslaitoksilta		391		1 007	
Eläkelainat		1 719		1 166	
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat		95		77	
Muut pitkäaikaiset velat		486		683	
		3 557	12,7	4 080	17,6
Lyhytaikainen					
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		2 453		3 435	
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		278		139	
Saadut ennakot		502		534	
Ostovelat		3 353		2 302	
Siirtovelat		3 699		2 945	
Yksiköiden lopettamis- ja uudelleenjärjestelyvelka		-		1 436	
Muut tilivelat		548		429	
		10 833	38,7	11 220	48,4
Vieras pääoma yhteensä		14 390	51,4	15 300	66,0
		28 015	100,0	23 173	100,0

Konsernin kassavirtalaskelma, FAS

	Viite*	1994 Mmk	1993 Mmk
Liiketoiminnan kassavirta			
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		3 978	1 152
Suoriteperusteisten erien peruminen	29	910	1 203
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		4 888	2 355
Nettokäyttöpääoman muutos	29	- 1 450	- 1 144
Liiketoiminnan kassavirta		3 438	1 211
Saadut korot		349	531
Maksetut korot		- 568	- 899
Maksetut verot		- 326	- 133
Kassavirta ennen satunnaisia eriä		2 893	710
Maksuperusteiset satunnaiset erät		- 350	- 10
Liiketoiminnan nettokassavirta		2 543	700
Investointien kassavirta			
Ostetut konserniyhtiöt		- 80	- 471
Ostetut Oy Nokia Ab:n osakkeet		- 78	-
Investoinnit muihin osakkeisiin		- 351	- 100
Investoinnit muuhun käyttöomaisuuteen		- 1 967	- 1 186
Myydyt konserniyhtiöt		45	191
Muiden osakkeiden myynti		634	864
Muun käyttöomaisuuden myynti		24	177
Saadut osingot		142	157
Investointien nettokassavirta		- 1 631	- 368
Rahoitustoimintojen kassavirta			
Osakepääoman korotus		2 490	918
Vähemmistöjen sijoitus konserniyhtiöihin		23	5
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 267	479
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 571	- 1 582
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		29	- 24
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		- 145	116
Osingonjako		- 211	- 173
Rahoitustoimintojen nettokassavirta		1 348	- 261
Likvidien varojen lisäys		2 260	71
Likvidit varat 1.1.		3 008	3 226
Likvidit varat 31.12.		5 268	3 297

Kassavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.

Seuraavassa taulukossa täsmäytetään edellisen vuoden päättävän taseen likvidit varat kassavirtalaskelmassa käytettyyn alkavan taseen likvideihin varoihin.

Likvidien varojen täsmäytys:

Likvidit varat 1993 ja 1992		3 297	3 118
Muuntoero-oikaisu		- 289	108
		3 008	3 226
Likvidien varojen lisäys		2 260	71
Likvidit varat 1994 ja 1993		5 268	3 297

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33-49.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Laskentaperiaatteet

Nokian kansainvälisen laskentasäännöstön mukaiset tilinpäätöslaskelmat esitetään sivuilla 25–27 ja suomalaisen laskentasäännöstön mukaiset tilinpäätöslaskelmat esitetään sivuilla 29–32 ja 50–53.

Seuraavassa kursivoidulla tekstillä esitetyjä yksittäisiä poikkeamia lukuun ottamatta Nokian soveltamat laskentaperiaatteet ovat kansainvälisen laskentasäännöstön (International Accounting Standards – IAS) mukaiset. Suomalaisen laskentasäännöstön mukaisen tilinpäätöksen (FAS) ja IAS-tilinpäätöksen vertailu on sivulla 28.

Muutokset laskentaperiaatteissa

Suomalaisen laskentasäännöstön mukainen tilinpäätös (FAS) on laadittu ensimmäisen kerran noudattaen Suomen uudistettua kirjanpitolakia. Ainoa tulokseen vaikuttava muutos on osakkuusyhtiöiden mukaan ottaminen konsolidointiin ns. pääomaosuusmenetelmällä (equity method). Avaavan taseen omaa pääomaa on oikaistu osuuksilla osakkuusyhtiöiden aikaisempina vuosina kertyneistä tuloksista. Tuloslaskelma ja tase on ryhmitelty uudelleen.

Jotta valuuttakurssien vaihtelun vaikutus konsernin omaan pääomaan ja varauksiin jäisi mahdollisimman vähäiseksi, konserni on osittain suojannut vuoden 1994 aikana ulkomaisten konserniyhtiöiden omat pääomat ja varaukset konsernissa valuuttamääräisillä lainoilla ja rahoitusinstrumenteilla ns. equity hedging -menetelmää käyttäen. Näiden kurssierot viedään nettomääräisinä konsernitaseessa oman pääoman muuntoeroja vastaan.

Yleisperiaate

Tilinpäätöstiedot esitetään Suomen markkoina, ja ne perustuvat liiketapah-tumien alkuperäisiin arvoihin.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitiilinpäätös sisältää Oy Nokia Ab:n ja sen suoraan tai välillisesti (yli 50 % äänimääristä) omistamat tytäryhtiöt. Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät

myös sellaiset yhtiöt, joissa emoyhtiöllä muutoin on määräysvalta. Sen ulkopuolelle on jätetty eräät kiinteistö- ja asuntoyhtiöt sekä ne pienet tytäryhtiöt, joilla ei tilikaudella ole ollut toimintaa. Näiden yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt otetaan mukaan hankintahetkestä lähtien. Vastaavasti tilikauden aikana myytyt yhtiöt ovat mukana myyntihetkeen asti.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapah-tumat eliminoidaan konsolidoinnissa. Vähemmistöosuus tuloksesta esitetään omana eränään tuloslaskelmassa. Se erotetaan tuloksesta ennen satunnaisia eriä mutta verojen jälkeen. Vähemmistöosuus esitetään myös taseessa omana eränään.

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Liikearvoa laskettaessa yrityksen hankintamenosta vähennetään konsernin osuus hankittujen yhtiöiden omasta pääomasta. Liikearvoa määritettäessä hankittujen yhtiöiden hankintahetken nettovarallisuuden arvostuksessa otetaan tarvittaessa huomioon myös niiden välittömien kulujen määrä, joiden arvioidaan aiheutuvan hankittujen yhtiöiden integroinnista yhtymään. Liikearvo poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluessa.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin (äänivalta 20 % – 50 %) otetaan mukaan konsernitiilinpäätökseen ns. equity -menetelmää käyttäen. Konsolidoituun tuloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista. Konsernitaseessa osakkuusyhtiöiden hankintameno ja konsernin vapaa-seen pääomaan lisätään konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneestä osakkuusyhtiön nettovarallisuudesta.

Konsernin ja osakkuusyhtiöiden välisten käyttöomaisuuskauppojen yhteydessä syntyneet myyntivoitot eliminoidaan omistusosuuden suhteessa. Erä vähennetään konsernin vapaasta pääomasta ja käyttöomaisuudesta. Eliminoitu myyntivoitto tuloutetaan poisto-

jen tahdissa. *Ennen 1. 1. 1994 syntyneitä myyntivoittoja ei ole eliminoitu FAS-tilinpäätöksessä.*

Sijoitukset muihin yhtiöihin (äänivalta pienempi kuin 20 %) ja eräät toiminnan aloitusvaiheessa olevat yhteisyritykset esitetään hankintameno suuruise-na. Näiden osakkeiden hankintameno on perustuvaa kirjanpitoarvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä yhtiössä avoime-na olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan käyttäen Suomen Pankin ilmoittamia tilinpäätöspäivän kurssseja. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisu-erinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan nettomääräisinä rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernitiilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan Suomen markkoiksi käyttäen kuukauden lopun kurssien perusteella laskettuja vuoden keskikurssseja. Kaikki tase-erät tilikauden tulosta lukuun ottamatta muunnetaan markkoiksi käyttäen Suomen Pankin ilmoittamia tilinpäätöspäivän kurssseja. Hankintamenomenetelmän soveltamisesta aiheutuvat muuntoerot käsitellään konsernin omaa pääomaa oikaisevana eränä. Hankintahetken sidottuun pääomaan liittyvä muuntoero käsitellään osana sidottua pääomaa. Muuntoero, joka syntyy tuloslaskelman ja taseen kääntämisestä eri kurssilla, kirjataan vapaaseen omaan pääomaan.

Tuloutusperiaate

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituloista vähennetään myynnin välilliset verot ja muut myynnin oikaisu-erät. Suoritteiden myynti on tuloutettu niiden luo-

vutusten yhteydessä. Pitkän valmistusajan vaativien projektien tulot kirjataan myös tuotoksi luovutusvuonna.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät.

Kunnossapito ja korjaukset

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi, lukuun ottamatta suuria perusparannusmenoja, jotka aktivoidaan ja poistetaan vaikutusaikanaan.

Eläkkeet ja eläkevastuiden kattaminen

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Eläkemenot, jotka perustuvat paikallisten viranomaisten laatimiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin, kirjataan tilikauden kuluksi. Eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkevakuutusyhtiöille tai eläkesäätiöille. Eläkevastuun kattamisen edellyttämät lisävastuut rahastoidaan jaksottamalla ne aikavälille, jonka pituus ei ylitä eläkesäännön piiriin kuuluvien henkilöiden jäljellä olevaa työaikää.

Konserni on täyttänyt rahastoinnin vähimmäisvaatimukset kaikissa maissa, joissa sillä on eläkejärjestelyjä.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin.

Kuluvasta käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään. Tavallisimmat poistajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20 – 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta.

Maa- ja vesialueiden arvoista ei tehdä poistoja.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketulokseen tai satunnaisiin eriin tapahtuman luontees- ta riippuen.

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokra- kuluina. Konsernissa ei ole merkittäviä rahoitusleasingkohteita.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa fifo-periaatetta noudattaen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman luovutushinnan määräisenä. Luovutushinta on käypä hintataso vähennettynä tavanomaisilla myyntikuluilla. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty hankintamenon lisäksi myös tuotannon välillisiä kustan- nuksia.

Likvidit varat

Likvideihin varoihin sisältyvät käteinen raha, pankkitilit ja likvidit rahoitusinstru- mentit.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Suurehkot, varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat liiketapahtumat, esimer- kiksi liiketoiminnoista luopumiset, esite- tään konsernin tuloslaskelmassa veroilla vähennettyinä satunnaisina erinä.

Tilinpäätössiirrot

Suomessa ja eräissä muissa maissa yh- tiöt voivat paikallisten lakien ja laskenta- käytännön perusteella kirjata tilinpää- tössiirtoihin, lähinnä verotukseen vai- kuttavia eriä, jotka eivät kuitenkaan kos- ke tilikauden tulosta. Usein vähennys- kelpoisuuden edellytys on, että kyseis- ten vähennysten tulee sisältyä myös

kirjanpitoon.

IAS-tilinpäätöksessä tilikauden tilin- päätössiirrot lisätään tilikauden tulok- seen. Tilinpäätössiirtojen kertymä liite- tään omaan pääomaan.

Verot

Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät kon- serniyhtiöiden tilikauden tulosten ja pai- kallisten verosäännösten perusteella lasketut verot sekä tilinpäätöshetkellä vallitsevan verokannan mukaan laske- tut, lähitulevaisuudessa maksettavaksi siirtyneet verot. Niitä ei sisällytetä veroi- hin eikä verovelkaan, mikäli verojen maksuunpanon voidaan perustellusti odottaa lykkääntyvän ohi kohtuudella ennakoitavissa olevan aikajakson.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdotta- masta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen pää- töksen perusteella.

Kassavirtalaskelma

Nokia noudattaa uudistettua IAS 7:ää, Cash Flow Statement. Aiemmin esitetty suoriteperusteinen rahoituslaskelma on muutettu kassaperusteiseksi kassa- virtalaskelmaksi.

Muutokset IAS-standardeissa

Nokia soveltaa vuoden 1995 alusta uudistettua IAS 9:ää, Research and development costs, ja aktivoi tuotekehityskulut, jotka täyttävät standardin esit- tämät kriteerit.

Vuoden 1995 alusta konserni tulouttaa pitkäaikaisista projekteista saadut tuotot valmiusasteen mukaan (uudistettu IAS 11, Construction Con- tracts).

2. Tietoja toimialaryhmittäin	Telecommuni- cations	Mobile Phones	Consumer and Industrial Electronics	Kaapeli- ja koneteollisuus	Muut yksiköt	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto							
1994, Mmk	6 906	10 702	6 769	4 768	1 589	- 557	30 177
1993, Mmk	4 578	6 314	6 938	4 933	1 500	- 566	23 697
Liiketulos, IAS							
1994, Mmk	1 700	1 745	19	191	- 59	-	3 596
1993, Mmk	983	950	- 747	261	18	-	1 465
Käyttöomaisuusinvestoinnit*							
1994, Mmk	506	971	237	144	109	-	1 967
1993, Mmk	236	358	392	95	105	-	1 186
Taseen loppusumma, IAS							
1994, Mmk	4 448	6 772	3 946	3 819	9 584	- 720	27 849
1993, Mmk	3 044	4 204	4 497	4 298	6 917	- 313	22 647

* Ei sisällä yrittöksiä eikä osakkeita.

3. Henkilöstökulut	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Palkat	4 409	4 248	87	73
Eläkekulut	402	402	20	8
Muut henkilösivukulut	704	834	20	18
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	5 515	5 484	127	99
Luontoisetujen raha-arvo	80	40	2	2
Yhteensä	5 595	5 524	129	101
Hallitusten, johtokunnan ja toimitusjohtajien palkat*	72	66	3	2
*Palkoista maksettu lisäpalkkioina	4	1	1	-

Johdon eläkejärjestelyt:

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeikäsi on sovittu 60–65 vuotta.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäsi on sovittu 60 vuotta.

4. Myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut sekä liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	KONSERNI	
	1994 Mmk	1993 Mmk
Myynnin ja markkinoinnin kulut	- 2 501	- 2 276
Hallinnon kulut	- 1 292	- 1 220
Liiketoiminnan muut kulut	- 268	- 273
Liiketoiminnan muut tuotot	225	246
Yhteensä, FAS	- 3 836	- 3 523
IAS-oikaisut	-	- 21
Yhteensä, IAS	- 3 836	- 3 544

5. Poistot	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Suunnitelman mukaiset poistot				
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	38	35	4	4
Konserniliikearvo	69	74	–	–
Muut pitkävaikutteiset menot	20	40	2	22
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset ja rakennelmat	77	92	4	4
Koneet ja kalusto	691	607	9	10
Muut aineelliset hyödykkeet	114	148	–	1
Yhteensä	1 009	996	19	41
Poistoeron muutos				
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	– 3	– 4	–	–
Muut pitkävaikutteiset menot	– 21	7	–	7
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset ja rakennelmat	– 106	19	3	4
Koneet ja kalusto	– 224	165	4	8
Muut aineelliset hyödykkeet	– 2	12	2	– 1
Yhteensä	– 356	199	9	18
Toimintokohtaiset poistot				
Hankinta ja valmistus	574	554	–	–
Tutkimus ja kehitys	171	140	6	7
Myynti, markkinointi ja hallinto	156	177	13	34
Muu liiketoiminta	39	51	–	–
Konserniliikearvo	69	74	–	–
Yhteensä	1 009	996	19	41
6. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot	142	157	83	467
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	26	50	147	184
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	379	474	395	378
Muut rahoitustuotot	22	38	3	4
Kurssierot	450	– 134	243	– 48
Korkokulut	– 580	– 850	– 426	– 592
Muut rahoituskulut	– 55	– 69	– 28	– 28
Yhteensä, FAS	384	– 334	417	365
IAS-oikaisut	–	– 13	–	–
Yhteensä, IAS	384	– 347		

KONSERNI

7. Satunnaiset tuotot ja kulut

	1994 Mmk	1993 Mmk
Laskentaperiaatteen muutos:		
alkavan varaston tuotannon välilliset kustannukset	-	80
Osakkeiden myynnistä saadut myyntivoitot	-	69
Osakkeiden arvostusero	- 134	-
Liiketoimintojen myynnistä syntyneet myyntivoitot (Voima)	552	-
Liiketoimintojen myynnistä syntyneet myyntitappiot	-	- 125
Yksiköiden lopettamis- ja järjestelykulut	-	- 1 865
Kuvaputkitekhaan käyttöomaisuuden myyntiin liittyvät tuotot	318	-
Yhteensä, FAS	736	- 1 841
IAS-oikaisut	208	- 76
Yhteensä, IAS	944	- 1 917

Vuoden 1995 alussa myydyt puntamääräiset ICL-osakkeet on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin ja arvostusero on kirjattu satunnaisiin eriin.

Voima-liiketoiminnan myynnistä syntynyt myyntivoitto on esitetty verojen jälkeen.

Voiman myynnistä maksetut verot olivat 240 Mmk.

Konsernin emoyhtiön satunnaiset tuotot ovat suurimmaksi osaksi käyttöomaisuuden myyntivoittoa. Muut kulut sisältävät pääasiassa tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuksia.

KONSERNI

8. Vapaaehtoisten varausten muutos

	1994 Mmk	1993 Mmk
Investointivaraus	2	2
Muut varaukset	305	626
Yhteensä	307	628

KONSERNI

9. Välittömät verot

	1994 Mmk	1993 Mmk
Tilikaudelta	- 863	- 261
Aikaisemmilta tilikausilta	- 69	- 38
Yhteensä	- 932	- 299

10. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	324	293	19	19
Lisäykset	66	75	3	2
Vähennykset	-28	-45	-1	-2
Muuntoerot	-	1	-	-
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-226	-214	-13	-10
Kirjanpitoarvo 31.12.	136	110	8	9
Liikearvot				
Hankintameno 1.1.	1 306	1 332	2	2
Lisäykset	4	25	-	-
Vähennykset	-5	-53	-	-
Muuntoerot	-	2	-	-
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-972	-901	-2	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	333	405	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	239	249	137	133
Lisäykset	26	13	2	6
Vähennykset	-9	-25	-2	-2
Muuntoerot	-1	2	-	-
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-183	-164	-114	-112
Kirjanpitoarvo 31.12.	72	75	23	25
11. Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	718	503	112	109
Lisäykset	14	243	-	6
Vähennykset	-173	-32	-29	-3
Muuntoerot	-30	4	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	529	718	83	112
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	2 414	2 372	116	117
Lisäykset	161	252	1	3
Vähennykset	-329	-226	-3	-4
Muuntoerot	-66	16	-	-
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-948	-1 012	-38	-34
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 232	1 402	76	82
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	5 836	5 134	75	79
Lisäykset	1 248	1 149	12	6
Vähennykset	-420	-462	-6	-10
Muuntoerot	-96	15	-	-
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-3 983	-3 695	-52	-47
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 585	2 141	29	28

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1 007	943	17	18
Lisäykset	169	179	–	–
Vähennykset	– 163	– 121	– 7	– 1
Muuntoerot	– 22	6	–	–
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	– 655	– 687	– 9	– 10
Kirjanpitoarvo 31.12.	336	320	1	7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	189	198	36	45
Lisäykset	364	106	–	8
Vähennykset	– 130	– 115	–	– 17
Muuntoerot	– 8	–	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12.	415	189	36	36

12. Käyttöomaisuusosakkeet	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	2 617	2 478	5 602	5 488
Lisäykset	362	219	627	2 676
Vähennykset	– 728	– 131	– 906	– 307
Alaskirjaukset	– 132	–	– 215	– 2 255
Osakkuusyhtiöoikaisu	– 143	–	–	–
Muuntoerot	–	51	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12., FAS	1 976	2 617	5 108	5 602
IAS-oikaisut	– 166	– 525	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12., IAS	1 810	2 092		

13. Arvonkorotukset	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Arvonkorotukset 1.1.	255	307	220	222
Lisäys	–	11	–	–
Vähennys	– 255	– 18	– 220	– 2
Muuntoerot	–	– 1	–	–
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	–	– 44	–	–
Arvonkorotukset 31.12., FAS	–	255	–	220
IAS-oikaisut	–	– 15	–	–
Arvonkorotukset 31.12., IAS	–	240	–	–

Merkittävä osuus arvonkorotuksista on poistunut Nokia Voiman myynnin yhteydessä. Jäljelle jääneet arvonkorotuksetkin on purettu.

Tilinpäätöksen liitetiedot

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
14. Verotusarvot				
Maa- ja vesialueet	239	169	64	63
Rakennukset ja rakennelmat	603	605	65	67
Osakkeet ja osuudet	2 069	2 832	1 761	2 408
Yhteensä	2 911	3 606	1 890	2 538

Verotusarvot kattavat yhtymän emoyhtiön ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden ilmoittamat verotusarvot.

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
15. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet sekä ennakkomaksut	2 865	1 837	–	–
Keskeneräiset tuotteet	983	882	3	1
Valmiit tuotteet	2 955	2 410	–	–
Yhteensä	6 803	5 129	3	1

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
16. Saamiset				
Yli vuoden kuluttua erääntyvät vaihto- ja rahoitusomaisuuteen sisältyvät saamiset				
Myyntisaamiset	51	51	–	–
Yhteensä	51	51	–	–

17. Oma pääoma

	Kanta	Osakepääoma Etuoi.	Muu sidottu oma pääoma	Omat osakkeet	Tilinpäätös- siirtojen kertymä	Vapaa oma pääoma	Yhteensä
Konserni, Mmk							
IAS oma pääoma 31.12.1992	822	436	2 491	- 345	2 533	790	6 727
Osakeanti		120	798				918
Osingonjako						- 126	- 126
Omien osakkeiden eliminointi				- 3			- 3
Muuntoerot			67			86	153
Varausten muutos					- 827	827	-
Muu lisäys/vähennys			-27		11	8	- 8
Tilikauden tappio						- 1 150	- 1 150
IAS oma pääoma 31.12.1993	822	556	3 329	-348	1 717	435	6 511
Osakeanti		120	2 370				2 490
Osingonjako						- 193	- 193
Omien osakkeiden eliminointi				-89			- 89
Muuntoerot			- 206			14	- 192
Varausten muutos					49	- 49	-
Muu lisäys/vähennys	- 101	101	1		- 39	- 10	- 48
Tilikauden voitto						3 939	3 939
IAS oma pääoma 31.12.1994	721	777	5 494	- 437	1 727	4 136	12 418
IAS oma pääoma 31.12.1993	822	556	3 329	- 348	1 717	435	6 511
Omat osakkeet			- 188	348		-160	-
Osakkuusyhtiöt						143	143
Muut FAS-oikaisut						382	382
Tilinpäätössiirtojen kertymä					- 1 717		- 1 717
FAS oma pääoma 31.12.1993	822	556	3 141	-	-	800	5 319
IAS oma pääoma 31.12.1994	721	777	5 494	- 437	1 727	4 136	12 418
Omat osakkeet			- 248	437		-189	-
Muut FAS-oikaisut						166	166
Tilinpäätössiirtojen kertymä					-1 727		- 1 727
FAS oma pääoma 31.12.1994	721	777	5 246	-	-	4 113	10 857

Vuonna 1994 ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman suojauksesta syntyneet kurssierot olivat 259 Mmk, ja ne on kirjattu suoraan oman pääoman muuntoeroja vastaan.

	Kanta	Osakepääoma Etuoi.	Muusidottu oma pääoma	Käyttö- rahasto	Muu vapaa oma pääoma	Yhteensä
Emoyhtiö, Mmk						
31.12.1992	822	436	1 455	127	1 664	4 504
Osakeanti		120	798			918
Osingonjako					- 126	- 126
Siirretty yleishyödyllisiin tarkoituksiin käytettäväksi					- 1	- 1
Muu vähennys					- 2	- 2
Tilikauden voitto					285	285
31.12.1993	822	556	2 253	127	1 820	5 578
Osakeanti		120	2 370			2 490
Osingonjako					- 193	- 193
Siirretty yleishyödyllisiin tarkoituksiin käytettäväksi					- 2	- 2
Muu lisäys/vähennys	- 101	101			- 20	- 20
Tilikauden voitto					1 455	1 455
31.12.1994	721	777	4 623	127	3 060	9 308

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Kertyneet poistoerot	976	653	68	77
Vapaaehtoiset varaukset	751	1 064	428	621
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1 727	1 717	496	698

Yhtiön johdon käsityksen mukaan piilevää verovelkaa ei tule kirjata, koska
 – kyseessä olevat varaukset eivät todennäköisesti purkaudu tulevaisuudessa tai
 – mikäli varaukset purkautuvat, purkamisen voitaneen toteuttaa ilman veroseuraamusta
 Tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallinen verovelka 25 %:n verokannan mukaan laskettuna on 432 Mmk.

19. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset sisältävät ne vastaiset menot ja menetykset, joihin on sitouduttu tai joita pidetään muuten todennäköisinä ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi kokemusperäisesti arvioidut takuukustannukset ja oikeudenkäyntikulut.

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	Lainat 31.12.1994 Mmk	Takaisinmaksu yli 5 vuoden kuluttua	Lainat 31.12.1994 Mmk	Takaisinmaksu yli 5 vuoden kuluttua
20. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksusuunnitelma:				
Joukkovelkakirjalainat	842	150	882	150
Vaihtovelkakirjalainat	24	–	–	–
Lainat rahoituslaitoksilta	391	9	5	–
Eläkelainat	1 719	834	1 020	378
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	95	11	72	–
Muut pitkäaikaiset velat	486	487	–	–
	3 557	1 491	1 979	528

Pitkäaikaiset velat lyhennetään seuraavasti:

1995	278	7,2 %	173	8,0 %
1996	843	22,0 %	686	31,9 %
1997	900	23,5 %	745	34,6 %
1998	158	4,1 %	10	0,5 %
1999	165	4,3 %	10	0,4 %
Myöhemmin	1 491	38,9 %	528	24,6 %
	3 835	100,0 %	2 152	100,0 %

Konsernin pitkäaikaisen vieraan pääoman valuuttajakauma 31.12.1994 vuosilyhennyksineen:

FIM	DEM	GBP	CHF	NLG	Muut
56,2 %	16,3 %	10,8 %	8,7 %	5,8 %	2,2 %

Suomessa konserni voi lainata takaisin eläkesäätiöltään tai eläkevakuutusyhtiöltä näille vuoden aikana maksa-
 maansa eläkemaksua erikseen määritellyllä vähimmäiskorolla. Eläkesäätiöltä saatujen lainojen korko oli 6,5 %.
 Laina-aika on 2–6 vuotta.

Pitkäaikaisiin lainoihin sisältyy kiinteäkorkoinen laina, jonka määrä on 50 MGBP. Lainassa on 24.7.1994 alkaen ollut voimassa kolmen kuukauden irtisanomisehto. Vaikka laina erääntyy vuonna 2004, konserni on varautunut siihen, että lainanantajat irtisanovat lainan elokuussa 1997, jolloin lainalle annettu pankkitakaus erääntyy. Konsernilla on lukuisia lyhytaikaisia lainalimittiejä, jotka on annettu ilman sitoumusta. Konserni on saanut lainoiheen takauksia eri rahoituslaitoksilta.

31.12.1994 konsernin lainojen vakuudeksi oli annettu kiinnityksiä 327 Mmk ja annettuja pantteja (pääosin kiinteistöyhtiöiden osakkeita) oli kirjanpitoarvoltaan 297 Mmk.

21. Joukkovelkakirjalainat	Milj.	Korko	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
			1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
1989–2004	50,0	GBP 11,375 %	370	427	370	427
1990–1997	100,0	CHF 6,750 %	305	351	362	391
1993–2003	150,0	FIM Vaihtuva	150	150	150	150
1992–1995	150,0	FIM 12,200 %	–	150	–	150
1987–1997	25,0	NLG Vaihtuva	17	27	–	–
			842	1 105	882	1 118

22. Vaihtovelkakirjalainat	Milj.	Korko	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
			1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Vaihtovelkakirjalainat						
1988–1999	35,0	NLG 6,250 %	23,6	41,9	–	–
Optiolainat						
1994–2000	0,2	FIM 2,000 %	0,2	–	0,2	–
			23,8	41,9	0,2	–

23. Osto- ja siirtovelat	KONSERNI	
	1994 Mmk	1993 Mmk
Osto- ja siirtovelat jakautuivat vuoden lopussa seuraavasti:		
Ostovelat	3 353	2 302
Siirtovelat	4 185	3 245
Muut tilivelat	548	429
	8 086	5 976

24. Konsernin emoyhtiön osakkeet

Jokainen Oy Nokia Ab:n kantaosake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen etuoikeutettu osake yhdellä (1) äänellä.

Etuoikeutetut osakkeet tuottavat oikeuden ennen kantaosakkeita saada jaettavissa olevista voittovaroista kiinteää vuotuinen osinko, jonka määrä on kymmenen (10) prosenttia osakkeen nimellisarvosta. Ellei jonakin vuonna sellaista osinkoa voida jakaa, etuoikeutetut osakkeet tuottavat oikeuden saada puuttuva määrä seuraavan vuoden voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, ennen kuin kantaosakkeille voidaan jakaa osinkoa. Mikäli kantaosakkeille jaetaan osinkoa enemmän kuin kymmenen (10) prosenttia osakkeen nimellisarvosta, jaetaan etuoikeutetuille osakkeille lisäosinko siten, että kummankin osakesarjan osinko muodostuu yhtä suureksi.

Oy Nokia Ab:n kesäkuussa 1994 pidetty ylimääräinen yhtiökokous muutti yhtiöjärjestystä siten, että kantaosakkeen omistajilla on mahdollisuus muuntaa osakkeensa etuoikeutetuiksi osakkeiksi. Vuoden loppuun mennessä etuoikeutetuiksi osakkeiksi oli muunnettu yhteensä 5 048 794 kantaosaketta.

Emoyhtiön osakkeet jakautuivat 31. 12. 1994 kantaosakkeisiin ja etuoikeutettuihin osakkeisiin seuraavasti:

	kpl	á mk	mk
Kantaosakkeet	36 049 472	20	720 989 440
Etuoikeutetut osakkeet	38 838 023	20	776 760 460
Yhteensä	74 887 495	20	1 497 749 900

Edellä mainituista osakkeista on konsernin omassa hallussa 3 745 125 kpl.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 957 Mmk ja enimmäispääoma 3 828 Mmk. Näissä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Yhtiökokous hyväksyi huhtikuussa 1994 enintään 0,2 Mmk:n optiolainan ottamisen siten, että laina tarjotaan eri yksiköiden johtoon kuuluvien henkilöiden merkittäväksi. Laina-aika on 5 vuotta ja optiolainaan liittyvien optio-
todistusten nojalla voidaan merkitä enintään 200 000 uutta etuoikeutettua osaketta 1.12.1998 – 31.1.2000.
Osakkeiden merkintähinta on 374 mk.

25. Vastuusitoumukset	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Eläkevastuut				
Eläkesäätiöiden vastuut ¹	27	53	–	20
Yhtiöiden omat vastuut	–	28	–	23
Vekselivastuut	93	50	–	–
Kiinnitykset				
Annetut lainakiinnitykset				
Omien velkojen vakuudeksi	327	483	5	83
Muut kiinnitykset				
Omasta puolesta	142	239	–	9
Konserniyhtiöiden puolesta	78	10	–	–
Annetut pantit				
Omien sitoumuksien vakuudeksi	240	192	169	149
Konserniyhtiöiden puolesta	–	–	21	21
Takaukset				
Lainatakaukset				
Konserniyhtiöiden puolesta	–	–	1 797	1 469
Osakkuusyhtiöiden puolesta	340	363	325	363
Muiden puolesta ²	35	317	25	287
Muut takaukset				
Omien sitoumuksien vakuudeksi	980	864	–	–
Konserniyhtiöiden puolesta	58	–	288	646
Osakkuusyhtiöiden puolesta	–	1	–	–
Muiden puolesta ²	1	97	–	95

¹ Emoyhtiön eläkesäätiön kirjanpidollinen vastuuvajaus on katettu täysimääräisesti, kun säätiön sijoitusomaisuus arvostetaan tilinpäätöshetken käypiin arvoihin. Eläkesäätiöille suoritettujen siirtojen jälkeen säätiöllä ei ole kirjanpidollista vastuuajasta (1,7 % vuonna 1993).

² Vuoden 1994 lopussa myytyyn Voima-liiketoimintaan liittyvät vastuusitoumukset 289 Mmk siirtyvät lopullisesti ostajalle 31.3.1995 mennessä.

26. Leasingvastuut

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksia erityyppisin ei-irtisanottavin vuokrasopimuksin. Tietty sopimukset voidaan uusia eripituisiksi ajanjaksoiksi.

Yli vuoden pituiset rahoitusleasingsopimukset ja yli vuoden pituiset ei-irtisanottavat vuokrasopimukset erääntyvät seuraavasti:

Mmk		Rahoitusleasing	Käyttöleasing
Maksut vuodelta	1995	4	267
	1996	4	195
	1997	2	185
	1998	–	138
	1999	–	110
	ja myöhemmin	–	168
Yhteensä		10	1 063

Vuokratulot olivat 421 Mmk vuonna 1994 ja 374 Mmk vuonna 1993.

27. Johdolle myönnetty lainat	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Johdolle myönnetty lainat	5	7	–	–

Laina-ajat ovat yleensä 5 – 10 vuotta. Lainojen korko on kyseisen maan korkotasosta riippuen 3 – 10 %.

28. Osakkuusyhtiöt	KONSERNI	
	1994 Mmk	1993 Mmk
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista (IAS)	22	28
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista (FAS)	–2	–
Edellisestä sisältyy alakonsernin tilinpäätökseen	–	30
Saadut osingot	2	5
Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta (IAS)	284	242
Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta (FAS)	220	–
Saamiset osakkuusyhtiöiltä		
Lyhytaikaiset saamiset	52	98
Lyhytaikaiset lainasaamiset	28	8
Pitkäaikaiset lainasaamiset	148	180
Velat osakkuusyhtiöille		
Lyhytaikaiset velat	90	14

29. Kassavirtalaskelma

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1994 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk	1993 Mmk
Poistot	1 009	996	19	41
Oman pääoman suojauksen kurssierot	259	–	–	–
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	– 171	79	– 170	185
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	2	–	–	–
Muut tuotot ja kulut	– 222	– 41	– 60	– 101
Osinkotuotot	– 142	– 157	– 83	– 467
Korkotuotot	– 405	– 524	– 542	– 562
Korkokulut	580	850	426	592
Oikaisut yhteensä, FAS	910	1 203	– 410	– 312
IAS-oikaisut	– 24	16		
Oikaisut yhteensä, IAS	886	1 219		
Nettokäyttöpääoman muutoksen erittely				
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (–), vähennys (+)	– 1 312	– 697	114	– 46
Vaihto-omaisuus, lisäys (–), vähennys (+)	– 2 262	– 1 262	– 2	1
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (–)	2 124	815	43	6
Nettokäyttöpääoman muutos, FAS	– 1 450	– 1 144	155	– 39
IAS-oikaisut	–	80		
Nettokäyttöpääoman muutos, IAS	– 1 450	– 1 064		

30. Johdannaissopimukset ja riskien hallinta

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin merkittävälle korko- ja valuuttariskeille. Konserni pyrkii pienentämään näitä riskejä mm. johdannaissopimusten avulla jäljempänä selostettavalla tavalla. Johdannaissopimuksia ei tällä hetkellä tehdä kaupankäyntitarkoituksessa.

Konsernissa käytetään eri menetelmiä saamiin ja velkoihin sekä johdannaissopimuksiin liittyvän markkinariskin arviointiin. Markkinariski käsittää sen mahdollisen tappioriskin, joka aiheutuu markkinatekijöiden epäedullisista muutoksista. Markkinariskiä seurataan saamisten ja velkojen osalta käyttäen mm. duraatioanalyysiä sekä seuraamalla jatkuvasti eri instrumenttien alttiutta markkinatekijöiden vaikutuksille.

Termini-, optio- ja valuutan- ja koronvaihtosopimuksiin sisältyvä periaatteessa riski siitä, että toinen sopimusosapuoli ei pysty täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Konserni

pyrkii minimoimaan luottoriskiaan tekeväällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa. Johdon käsityksen mukaan tällaisia toisen sopimusosapuolen laininlyöntejä ei ole odotettavissa johtuen sopimusosapuolten korkeasta luotto- ja kelpoisuusluokituksesta. Saamisia, joissa mahdollisesti saattaisi esiintyä luottoriskin keskittymiä ovat lähinnä myyntisaamiset. Näihin liittyvä riski on kuitenkin rajallinen johtuen asiakkaiden suuresta lukumäärästä ja niiden hajautumisesta eri toimialoille ja maantieteellisille alueille.

(a) Valuuttariskien hallinta

Konserni suojaa liiketoiminnallista valuuttariskiaan erityyppisiä valuuttajohdannaissopimuksia käyttäen. Transaktioriski lasketaan valuuttakohteisesti ja se sisältää valuuttamääräiset saamiset ja velat sekä eräitä taseen ulkopuolisia sitoumuksia, kuten sitovat

ja todennäköiset osto- ja myyntisopimukset. Valuuttariski esiintyy erilaisina valuuttayhdistelminä, koska konsernilla on tuotanto- ja myyntitoimintaa eri maissa ympäri maailmaa. Avoimien valuuttatermiinisopimusten määrät Suomen markkoiksi muunnettuna 31.12.1994 ja 31.12.1993 olivat 16 575 Mmk ja 12 608 Mmk. Konsernilla oli avoimia ostettuja valuuttaoptioita tilikausien päättyessä nimellisarvoltaan 5 298 Mmk ja 1 023 Mmk sekä myytyjä optioita 5 328 Mmk ja 682 Mmk. Myytyjä optioita on käytetty ostettujen optioiden yhteydessä. Valuuttajohdannaissopimukset ovat harvoin kestoaltaan yli vuoden pituisia.

Valuuttariskiä suojataan useimmiten nettovaluutta-aseman pohjalta, minkä vuoksi suojaustoimenpiteistä johtuva vaikutus esitetään tuloslaskelmassa erillisenä eränä rahoitustuottojen ja -kulu- ryhmissä. Toteutuneiden ja toteutumattomien kurssierojen vaikutus vuo-

den 1994 tulokseen oli 450 Mmk. Valuuttakurssien muutoksilla on ollut vastaavan suuruinen vaikutus konsernin myynteihin ja ostoihin vuonna 1994.

Sitovien ja todennäköisten osto- ja myyntisopimusten suojaamisesta aiheutuvat kurssierot jaksotetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti kyseisen myynti- tai ostotapahtuman oikaisuna sen toteutuessa. Näistä suojaustoimenpiteistä aiheutuneita toteutuneita ja toteutumattomia kurssieroja jaksotettiin yhteensä 61 Mmk. Nämä kurssierot tulevat kirjatuiksi tuotoksi todennäköisesti vuoden 1995 aikana.

Vuoden 1994 alusta konserni on käyttänyt valuuttatermiinejä myös suojaamaan ulkomaisten tytäryhtiöiden omia pääomia. Tässä tarkoituksessa tehtyjen valuuttatermiinien määrä 31.12.1994 oli 1 834 Mmk. Näihin sopimukseen liittyvät kurssierot viedään konsernitaseessa oman pääoman muuntoeroja vastaan.

(b) Korkoriskien hallinta

Konserni tekee erityyppisiä korkojohdannaissopimuksia alentaakseen rahoituskustannuksiaan, monipuolistaakseen rahoituslähteitään tai hallitakseen

korkoriskiä, joka aiheutuu saamisten ja velkojen epätasapainosta.

Koronvaihtosopimukset antavat konsernille mahdollisuuden vaihtaa vaihtuvakorkoisia saamia ja velkoja kiinteäkorkoisiksi tai päinvastoin. Konsernilla oli avoimia koronvaihtosopimuksia tilikausien 1994 ja 1993 päättyessä 937 Mmk ja 1 064 Mmk. Sopimusten voimassaoloaika on yleensä kahdesta viiteen vuotta. Koronvaihtosopimukset on käsitelty saamisten tai velkojen suojaamiseksi tehtyinä ja sopimuksen mukaiset korot jaksotetaan suoriteperusteisesti. Sopimuksen mukaiset korot esitetään suojattavasta erästä aiheutuvien korkotuottojen tai -kuluksen oikaisuna.

Konserni käyttää *korkotermiineitä ja -futuureita* yleensä tasaamaan koronmuutosten vaikutuksia lyhytaikaisiin vaihtuvakorkoisiiin lainoihin tai sijoitukseen. Avoimien korkotermiini- ja futuuri-sopimusten määrä 31.12.1994 oli 2 145 Mmk. Pääosa korkotermiineistä on käsitelty lyhytaikaisten velkojen tai sijoitusten suojaamiseksi tehtyinä. Korkotermiinin erääntymisen yhteydessä saatu tai maksettu rahasuoritus, joka vastaa sopimuksesta syntynyttä voittoa

tai tappiota, jaksotetaan sopimuksen kohde-etuuden juoksuajalle ja esitetään korkotuottojen tai -kuluksen oikaisuna tuloslaskelmassa.

Korko-optioita, mukaan luettuna korkocap-, -floor- ja -collarsopimukset käytetään pienentämään koronmuutosten vaikutuksia konsernin nettokorkoriskiasemaan. Näitä sopimuksia tehdään yleensä silloin, kun koronvaihtosopimusten tarjoamat kiinteät korot arvioidaan liian korkeiksi suhteessa konsernin näkemykseen korkojen tulevasta tasosta. Avoimien korko-optiosopimusten nimellismäärä oli 3 180 Mmk 31.12.1994 ja 882 Mmk 31.12.1993. Konsernin solmimat optiosopimukset ovat enimmillään viiden vuoden pituisia.

Ostetuista korko-optioista maksetut preemiot sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitussaamisiin ja myydyistä korko-optioista saadut preemiot lyhytaikaisiin velkoihin ja ne jaksotetaan korkotuotoiksi tai -kuluiksi sopimuksen voimassaoloajalle. Sopimusten perusteella saadut ja maksetut suoritukset sekä optioiden voitot ja tappiot jaksotetaan sopimusajalle ja esitetään korkotuottojen tai -kuluksen oikaisuna tuloslaskelmassa.

31. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Seuraavassa taulukossa esitetään saamisten, velkojen ja muiden rahoitusinstrumenttien tasearvo sekä käypä arvo 31.12.1994 ja 31.12.1993. Taulukossa esiintyvät tasearvot sisältyvät mainittuihin tase-eriin lukuun ottamatta johdannaissopimuksia, jotka sisältyvät lyhytaikaisiin saamisiin tai osto- ja siirtovelkoihin. Saamisten ja velkojen ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään sinä arvona, johon kyseinen instrumentti voitaisiin vaihtaa vapaaehtoisten sopimusoapuolten välillä muussa kuin pakotetussa myyntitilanteessa.

Mmk	1994		1993	
	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
Saamiset				
Rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset	5 268	5 263	3 297	3 313
Saamiset	7 673	7 673	6 065	6 065
Osakkeet ja osuudet	1 810	1 769	2 092	2 294
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	273	272	264	270
Velat				
Ostovelat	3 901	3 901	2 731	2 731
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	2 731	2 731	3 574	3 574
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 071	3 131	3 397	3 534
Taseen ulkopuoliset instrumentit				
Ostetut valuuttaoptiot ¹	70	70	26	26
Myydyt valuuttaoptiot	- 42	- 42	- 5	- 5
Valuuttatermiinit ¹	90	90	- 38	- 38
Koronvaihtosopimukset	15	-	25	47
Korkotermiinit ja -futuurit	-	1	-	-
Korko-optiot	1	6	-	-

¹ Valuuttatermiinien ja -optioiden tasearvot ja käyvät arvot vuodelle 1994 sisältävät sitovien ja todennäköisten sitoumusten suojaamiseksi tehtyjen sopimusten toteutumattomia kurssieroja, joita on jaksotettu.

Käyvän arvon laskennassa noudatetut periaatteet*Saamiset, ostovelat, lyhytaikaiset velat*

Tasearvot vastaavat riittävän tarkasti käypää arvoa, koska kyseiset saamiset ja velat erääntyvät lyhyen ajan kuluessa.

Rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset, osakkeet, muut pitkäaikaiset sijoitukset

Rahavarojen sekä tiettyjen muiden pitkäaikaisten sijoitusten tasearvot vastaavat niiden käypää arvoa. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden käypä arvo on määritelty niiden markkina-arvon perusteella. Muiden instrumenttien käypä arvo on määritelty kassavirtojen nykyarvon perusteella.

Pitkäaikaiset velat

Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkojen käypä arvo on arvioitu tulevien maksusuoritusten nykyarvon perusteella. Nykyarvon laskennassa on käytetty markkinakorkoja. Ei-markkinaehtoisten vaihtuvakorkoisten velkojen, ml. eläkevelat, tasearvo vastaa niiden käypää arvoa.

Valuuttaoptiot ja -termiinit

Valuuttaoptio- ja -termiinisopimukset on arvostettu tilinpäätöshetken markkina-arvoihin. Näin ollen sopimusten tasearvo vastaa niiden käypää arvoa.

Koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimusten käypä arvo on arvioitu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella.

Korkotermiinit, -optiot ja -futuurit

Korkotermiini-, -optio- ja -futuurisopimusten käypä arvo on määritelty niiden markkina-arvojen perusteella.

32. Nokian merkittävimmät tytäryhtiöt 31.12.1994		Liikevaihto Mmk	Osakkeiden lukumäärä kpl	Emoyhtiön omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Osakkeiden ja osuuksien nimellisarvo 1 000 yks.	Osakkeiden ja osuuksien kirjanpitoarvo 1 000 mk
Nokia Telecommunications							
FI	Nokia Cellular Systems Oy	3 220	36 000		100,0	36 000 FIM	36 000
FI	Nokia Telecommunications Oy	2 559	226 000	100,0	100,0	226 000 FIM	376 000
GB	Nokia Telecommunications Ltd	1 793	7 300 000		100,0	7 300 GBP	54 086
Nokia Mobile Phones							
FI	Nokia Matkapuhelimet Oy	6 117	665	60,2	100,0	33 250 FIM	106 704
HK	Nokia Mobile Phones (HK) Ltd	2 062	5 000 000		100,0	5 000 HKD	11 607
KR	TMC Company Limited	1 795	232 080	100,0	100,0	2 320 800 KRW	134 332
DE	Nokia Mobile Phones Produktions- gesellschaft mbH	1 793	2		100,0	90 DEM	276
US	Nokia Mobile Phones Manu- facturing (USA) Inc.	1 002	100		100,0	0,1 USD	168 384
Nokia Consumer and Industrial Electronics							
DE	Nokia Unterhaltungselektronik GmbH	2 309	5		100,0	18 001 DEM	56 335
FI	Salcomp Oy	1 865	30 000	100,0	100,0	30 000 FIM	30 000
DE	Nokia Electronics Bochum GmbH	1 376	2		100,0	5 000 DEM	15 308
FI	Nokia Kulutuselektroniikka Oy	1 039	500 000		100,0	50 000 FIM	54 349
SE	Nokia Satellite Systems AB	714	1 050		100,0	1 050 SEK	72 631
Kaapeli- ja koneteollisuus							
Kaapeliteollisuus							
FI	Nokia Kaapeli Oy	1 036	79 000		100,0	79 000 FIM	110 000
NL	NKF Kabel B.V.	987	30 000		55,6	30 000 NLG	82 011
DE	Nokia Kabel GmbH	708			55,6	50 DEM	61 306
DE	Kaiser Kabel GmbH	434	3000		55,6	3000 DEM	120 972
Koneet							
FI	Nokia-Maillefer Oy	724	50 015		61,5	50 015 FIM	88 037
CH	Nokia-Maillefer S.A.	539	15 000		61,5*	1 500 CHF	60 066
Muut yksiköt							
Nokia Renkaat							
FI	Nokia Renkaat Oy	767	80 000	80,0	80,0	80 000 FIM	80 000
Muut							
NL	Nokia Finance International B.V.		229	99,6	100,0	229 NLG	1 119 105

* Konsernin äänivalta on 74 %.

Osuudet muissa pörssiyhtiöissä

Omistussuus yli 5 %	Konsernin omistussuus %	Konsernin äänivalta %
Tietotehdas Oy	8,2	10,0

Täydellinen luettelo kaikista osakkeista ja osuuksista sisältyy viralliseen tilinpäätökseen.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

	Viite*	1.1.–31.12.1994 Mmk	1.1.–31.12.1993 Mmk
Liikevaihto		644	617
Hankinnan ja valmistuksen kulut		– 548	– 528
Bruttokate		96	89
Tutkimus- ja kehityskulut		– 69	– 51
Hallinnon kulut		– 175	– 212
Liiketoiminnan muut kulut		– 23	– 16
Liiketoiminnan muut tuotot		85	145
Liiketappio	3, 4 ja 5	– 86	– 45
Osinkotuotot konserniyhtiöiltä		69	458
Osinkotuotot muilta yhtiöiltä		14	9
Korkotuotot konserniyhtiöiltä pitkäaikaisista sijoituksista		124	142
Korkotuotot muilta yhtiöiltä pitkäaikaisista sijoituksista		23	42
Korkotuotot konserniyhtiöiltä lyhytaikaisista sijoituksista		157	119
Korkotuotot muilta yhtiöiltä lyhytaikaisista sijoituksista		238	259
Muut rahoitustuotot konserniyhtiöiltä		1	1
Muut rahoitustuotot muilta yhtiöiltä		2	3
Kurssierot		243	– 48
Korkokulut konserniyhtiöille		– 137	– 195
Korkokulut muille yhtiöille		– 289	– 397
Muut rahoituskulut		– 28	– 28
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		417	365
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		331	320
Satunnaiset tuotot ja kulut	7		
Satunnaiset tuotot		740	88
Satunnaiset kulut		– 215	– 2 255
Konserniavustukset		891	2 069
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		1 416	– 98
Tulos ennen varauksia ja veroja		1 747	222
Poistoeron lisäys (–), vähennys (+)	5	9	18
Vapaaehtoisten varausten lisäys (–), vähennys (+)		208	80
Välittömät verot			
Tilikaudelta		– 416	– 50
Aikaisemmilta tilikausilta		– 93	15
Tilikauden voitto		1 455	285

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33–49.

Emoyhtiön kassavirtalaskelma, FAS

	Viite*	1994 Mmk	1993 Mmk
Liiketoiminnan kassavirta			
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		331	320
Suoriteperusteisten erien peruminen	29	- 410	- 312
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		- 79	8
Nettokäyttöpääoman muutos	29	155	- 39
Liiketoiminnan kassavirta		76	- 31
Saadut korot		511	584
Maksetut korot		- 496	- 643
Maksetut verot		- 110	- 21
Kassavirta ennen satunnaisia eriä		- 19	- 111
Maksuperusteiset satunnaiset erät		2 071	- 32
Liiketoiminnan nettokassavirta		2 052	- 143
Investointien kassavirta			
Investoinnit osakkeisiin		- 584	- 2 556
Investoinnit muuhun käyttöomaisuuteen		- 19	- 23
Osakkeiden myynti		669	612
Muun käyttöomaisuuden myynti		9	8
Saadut osingot		83	467
Investointien nettokassavirta		158	- 1 492
Rahoitustoimintojen kassavirta			
Osakepääoman korotus		2 490	918
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 295	403
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)		- 1 740	389
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		626	- 351
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)		- 929	350
Osingonjako		- 195	- 127
Rahoitustoimintojen nettokassavirta		- 43	1 582
Likvidien varojen lisäys/vähennys		2 167	- 53
Likvidit varat 1.1.		1 425	1 478
Likvidit varat 31.12.		3 592	1 425

Emoyhtiön tase, FAS

	Viite*	31.12.1994 Mmk	31.12.1993 Mmk
VASTAAVA			
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Aineettomat hyödykkeet	10		
Aineettomat oikeudet		8	9
Muut pitkävaikuttavat menot		23	25
		31	34
Aineelliset hyödykkeet	11		
Maa- ja vesialueet		83	112
Rakennukset ja rakennelmat		76	82
Koneet ja kalusto		29	28
Muut aineelliset hyödykkeet		1	7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		36	36
		225	265
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Tytäryhtiöosakkeet	12	4 473	4 670
Osakkuusyhtiöosakkeet	12	193	315
Muut osakkeet ja osuudet	12	442	617
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä		764	1 372
Lainasaamiset muilta yhtiöiltä		148	195
Muut sijoitukset		246	225
		6 266	7 394
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus			
Keskeneräiset tuotteet		3	1
		3	1
Saamiset	16		
Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä		38	21
Myyntisaamiset muilta yhtiöiltä		65	63
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä		4 023	3 297
Lainasaamiset muilta yhtiöiltä		297	108
Siirtosaamiset konserniyhtiöiltä		90	57
Siirtosaamiset muilta yhtiöiltä		72	169
Muut saamiset konserniyhtiöiltä		18	18
Muut saamiset muilta yhtiöiltä		851	20
		5 454	3 753
Rahoitusomaisuusarvopaperit		3 251	1 107
Rahat ja pankkisaamiset		341	318
		15 571	12 872

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot, sivut 33–49.

	Viite*	31.12.1994 Mmk	31.12.1993 Mmk
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	17		
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		1 498	1 378
Vararahasto		4 623	2 253
		6 121	3 631
Vapaa oma pääoma			
Käyttörahaso		127	127
Kertyneet voittovarot		1 605	1 535
Tilikauden voitto		1 455	285
		3 187	1 947
Oma pääoma yhteensä		9 308	5 578
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18		
Kertynyt poistoero		68	77
Vapaaehtoiset varaukset			
Muut varaukset		428	621
		428	621
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	20		
Joukkovelkakirjalainat	21	882	1 118
Lainat rahoituslaitoksilta		5	709
Eläkelainat		1 020	457
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat		72	70
		1 979	2 354
Lyhytaikainen			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat konserniyhtiöille		2 649	3 003
Lyhytaikaiset rahoitusvelat muille yhtiöille		321	867
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		173	22
Saadut ennakot muilta yhtiöiltä		3	2
Ostovelat konserniyhtiöille		22	6
Ostovelat muille yhtiöille		63	67
Siirtovelat konserniyhtiöille		23	38
Siirtovelat muille yhtiöille		516	163
Muut lyhytaikaiset velat konserniyhtiöille		1	62
Muut lyhytaikaiset velat muille yhtiöille		17	12
		3 788	4 242
Vieras pääoma yhteensä		5 767	6 596
		15 571	12 872

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin vapaa oma pääoma on taseen mukaan 4 113 Mmk ja konsernin emoyhtiön vapaa oma pääoma 3 187 Mmk.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävänä olevista voittovaroista

– maksetaan kantaosakkeille, 36 049 472 kpl, osinkoa 50 % 721 Mmk:sta (10,00 mk/osake)	361 Mmk
– maksetaan etuoikeutetuille osakkeille, 38 838 023 kpl, osinkoa 50 % 777 Mmk:sta (10,00 mk/osake)	388 Mmk
	<u>749 Mmk</u>

Helsingissä helmikuun 28. päivänä 1995

Casimir Ehrnrooth

Yrjö Niskanen

Pirkko Alitalo

Edward Andersson

Ahti Hirvonen

Jouko K. Leskinen

Vesa Vainio

Jorma Ollila
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Oy Nokia Ab:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Oy Nokia Ab:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1994. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, kansainvälisen laskentasäännösten (IAS) mukaiset tilinpäätöslaskelmat, konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet, rahoituslaskelmat ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Kansainvälisen laskentasäännösten (IAS) mukaan laaditut tilinpäätöslaskelmat liitetietoineen antavat IAS-säännösten tarkoittamalla tavalla oleellisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilivuoden päättyessä.

Tilinpäätös, joka konsernin osalta osoittaa voittoa tilivuodelta 3 657 834 000 markkaa, on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätösten laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle voitonjaosta on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuosikatsauksiin. Käsityksemme mukaan osavuosikatsaukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 28. helmikuuta 1995

Eric Haglund, KHT
(KPMG)

Lars Blomquist, KHT
(Coopers & Lybrand)

Jussi Hyypä

Heikki Niskakangas

Henry Wiklund

U.S. GAAP

Seuraavassa esitetään IAS- ja U.S. GAAP -laskentaperiaatteiden soveltamisesta aiheutuvat keskeisimmät erot sekä selostetaan tiettyjä oikaisuja, jotka vaikuttaisivat konsernin tulokseen ja omaan pääomaan, jos vuosien 1993 ja 1994 tilinpäätökset tehtäisiin U.S. GAAP:n mukaan.

	1994 Mmk	1993 Mmk
Konsernin tulos		
Tilikauden tulos IAS:n mukaan	3 939	- 1 150
U.S. GAAP-oikaisut:		
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	91	242
Eläkekulut	3	- 50
Ohjelmistojen kehityskustannukset	64	46
Arvonkorotukset	200	7
Myynti- ja takaisinvuokraussopimukset	261	21
Julkisesti noteeratut osakkeet ja velkainstrumentit	13	-
Omaisuserien vaihdot	49	24
Osakkeet	94	33
Liikearvo	- 6	13
Toiminnan uudelleenjärjestelykulut	11	- 148
U.S. GAAP-oikaisujen laskennallinen verovaikutus	- 59	46
U.S. GAAP:n mukainen tulos	4 660	- 916
U.S. GAAP:n mukaisen tuloksen esittäminen		
Jatkuvien toimintojen tulos	3 126	416
Lopetettujen toimintojen tulos:		
Toiminnan tulos verojen jälkeen (verot 6 Mmk v. 1994 ja verosaatava 71 Mmk v. 1993)	47	- 212
Luovutusvoitto/-tappio verojen jälkeen (verot 294 Mmk v. 1994 ja verosaatava 250 Mmk v. 1993)	1 487	- 1 120
Lopetettujen toimintojen tulos yhteensä	1 534	- 1 332
Tulos yhteensä	4 660	- 916
Konsernin oma pääoma		
Oma pääoma IAS-tilinpäätöksessä	12 418	6 511
U.S. GAAP-oikaisut:		
Laskennalliset verovelat ja -saamiset	- 55	- 146
Eläkekulut	- 85	- 88
Ohjelmistojen kehityskustannukset	277	213
Arvonkorotukset	-	- 240
Myynti- ja takaisinvuokraussopimukset	- 40	- 301
Julkisesti noteeratut osakkeet ja velkainstrumentit	- 67	-
Omaisuserien vaihdot	- 166	- 215
Osakkeet	- 76	- 103
Liikearvo	13	40
Toiminnan uudelleenjärjestelykulut	- 115	- 148
U.S. GAAP-oikaisujen laskennalliset verovaikutukset	35	73
SFAS 115:n noudattamiseen siirtymisen vaikutus aikaisemmilta vuosilta	88	-
U.S. GAAP:n mukainen oma pääoma	12 227	5 596

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

IAS-tilinpäätöksessä laskennallisia verovelkoja ja -saatavia ei ole otettu huomioon siltä osin kuin veroseuraamuksen ei odoteta toteutuvan lähitulevaisuudessa. U.S. GAAP edellyttää kaikkien tilinpäätöksessä tai veroilmoituksissa huomioitujen erien verovaiikutuksen kirjaamista. Tätä menetelmää käytettäessä laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikille tilinpäätöksen mukaisen ja verotuksessa huomioon otettujen tasearvojen eroille tilinpäätöshetkellä voimassaolevaa verokantaa käyttäen.

Suomalaisten yhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole laskettu verovelkaa, koska useimmissa tapauksissa kyseiset voitot voidaan siirtää emoyhtiöön ilman veroseuraamuksia. Myöskään ulkomaisten tytäryhtiöiden voittovaroista aiheutuva laskennallista verovelkaa ei ole esitetty, koska tytäryhtiöiden voitot sijoitetaan pääasiallisesti kyseisten yhtiöiden toimintaan.

Eläkekulut

U.S. GAAP:n mukainen eläkesitoumusten käsittely sellaisten eläkejärjestelyjen osalta, joissa etuudet on ennalta määrätty (defined benefit pension plans) poikkeaa IAS-tilinpäätöksen laadinnassa noudatetuista periaatteista.

Eläkelaskentaa säätelevän SFAS 87:n noudattamisen vaikutukset tulokseen ja omaan pääomaan on laskettu vuoden 1992 alusta lähtien.

Konsernilla on useita erilaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Useimmat näistä käsittävät vanhuus-, työkyvyttömyys-, perhe- ja työttömyyseläkkeitä, joista saatavat eläke-etuudet on ennalta

määrätty. Eläkkeen suuruus määräytyy yleensä työssäolovuosien ja työsuhteen päättyessä vallitsevan palkkatason perusteella, ja kyseiset järjestelyt on yleensä yhtenäistetty paikallisten valtiollisten eläkkeiden kanssa. Konserni maksaa kannatusmaksuja eläkesäätiöille yleensä kunkin maan paikallisten säädösten vaatiman verotuksessa vähennyskelpoisen määrän. Konsernilla on myös vakuutus pohjaisia eläkejärjestelyjä, usean työnantajan yhdessä hoitamia järjestelyjä sekä sellaisia järjestelyjä, joissa vain työnantajan maksama osuus on määrätty (defined contribution plans).

Ohjelmistojen kehityskustannukset

IAS-tilinpäätöksessä kaikki atk-ohjelmistojen kehittämistä aiheutuneet kustannukset on kirjattu syntymisvuotensa kuluksi. U.S. GAAP:n säännösten mukaan nämä kustannukset on aktivoitava siitä alkaen, kun kyseinen tuote on saavuttanut tietyn teknisen valmiusasteen. Aktivointi lopetetaan ja poistojen kirjaaminen aloitetaan siinä vaiheessa, kun ohjelmisto on asiakkaiden saatavissa. Poistoaika on kolmesta viiteen vuotta.

Omaisuserien vaihdot

IAS-tilinpäätöksessä näytettiin voittoa tietyistä omaisuserien vaihdoista, joissa rahaa ei käytetty. U.S. GAAP:n mukaan nämä voitot perutaan joko kokonaan tai osittain.

Toiminnan uudelleenjärjestelykulut

Vuonna 1993 kirjattiin IAS-tilinpäätökseen konsernipassiiva, joka perustui kuluihin, joita arvioitiin aiheutuvan kah-

teen yritysostoon liittyneestä tiettyjen toimintojen uudelleenjärjestelystä. Toisaalta tätä konsernipassiivaa vastaan kirjattiin mainittuihin yritysostoihin liittyvät toimintojen järjestelykuluja. Kirjausten lopputuloksena syntyi liikearvo.

U.S. GAAP-säännösten mukaan hankintamenomenetelmää sovellettaessa syntyvä konsernipassiiva tulee kirjata pitkäaikaiseksi luokiteltavia omaisuseriä vastaan. Toisaalta kyseisiin yritysostoihin liittymättömät toiminnan järjestelykulut kirjataan varsinaisen toiminnan tulosta rasittaen, koska niitä ei voida lukea osaksi hankintamenoa.

Lopetetut toiminnot

Vuonna 1993 konserni päätti luopua Kulutuselektronikka-ryhmään kuuluvasta kuvaputkiliiketoiminnasta. Tuotanto lopetettiin vuonna 1994 ja siihen liittyvä omaisuus myytiin ennakoitua korkeampaan hintaan. Vuoden 1994 tilinpäätöksessä esitettiin saatu korvaus.

Kaapeli- ja koneteollisuuteen kuulunut sähkötukkuliiketoiminta sekä osia elektroteknisestä tuotannosta myytiin vuonna 1993. Vuonna 1993 kirjattiin oikaisu tietokoneita valmistaneen Nokia Datan myynnistä vuonna 1991 aiheutu-neeseen voittoon.

Vuonna 1994 myytiin emoyhtiön Voima-liiketoiminta sekä konsernin hallussa olleet voimayhtiöiden osakkeet, jotka kuuluivat Muihin yksiköihin.

NOKIA 1990 – 1994, IAS

	1994	1993	1992	1991	1990
Tuloslaskelma, Mmk					
Liikevaihto	30 177	23 697	18 168	15 457	22 130
Kulut	- 26 581	- 22 232	- 17 880	- 15 553	- 21 047
Liiketulos	3 596	1 465	288	- 96	1 083
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	22	28	- 5	9	22
Rahoitustuotot ja -kulut	384	- 347	- 441	- 237	- 394
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	4 002	1 146	- 158	- 324	711
Välittömät verot	- 932	- 299	- 167	- 231	- 253
Vähemmistöosuus tuloksesta	- 75	- 80	- 88	- 49	- 114
Tulos ennen satunnaisia eriä	2 995	767	- 413	- 604	344
Satunnaiset erät	944	- 1 917	- 310	393	- 69
Tilikauden voitto/tappio	3 939	- 1 150	- 723	- 211	275
Tase-erät, Mmk					
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	7 943	7 994	7 630	8 263	8 451
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	19 906	14 653	13 608	11 890	13 243
Vaihto-omaisuus	6 803	5 129	3 840	3 409	4 020
Saamiset	7 835	6 227	6 650	4 754	6 070
Likvidit varat	5 268	3 297	3 118	3 727	3 153
Oma pääoma	12 418	6 511	6 727	7 393	7 501
Vähemmistöosuudet	555	536	695	600	540
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 557	4 080	3 705	4 373	5 594
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	3 071	3 397	3 124	3 896	5 151
Muut pitkäaikaiset velat	486	683	581	477	443
Lyhytaikainen vieras pääoma	11 319	11 520	10 111	7 787	8 059
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	2 453	3 435	3 835	2 797	3 098
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	278	139	1 221	1 086	280
Osto- ja siirtovelat	8 086	5 976	4 314	3 389	4 464
Saadut ennakkomaksut	502	534	399	202	217
Yksiköiden lopettamis- ja järjestelyvelka	-	1 436	342	313	-
Taseen loppusumma	27 849	22 647	21 238	20 153	21 694
Tunnuslukuja					
Tulos/osake, mk	43,9	12,3	neg.	neg.	5,5
Osinko/osake, mk	10,0	2,8	2,0	2,0	2,8
Tulos ennen veroja, vähemmistö- osuutta ja satunnaisia eriä, % liikevaihdosta	13,3	4,8	- 0,9	- 2,1	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	25,4	14,7	5,9	3,4	9,7
Oman pääoman tuotto, %	31,6	11,6	neg.	neg.	4,7
Reaaliomaisuus/osake, mk	166,9	90,5	100,6	100,2	94,1
Velkaantumisaste, %	4	52	68	51	67

Tunnuslukujen laskentaperusteet, ks. sivu 61.

Suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaiset tunnusluvut on esitetty sivulla 60.

Liikevaihto toimialaryhmittäin, Mmk	1994	1993	1992	1991	1990
Nokia Telecommunications	6 906	4 578	3 207	1 849	2 503
Nokia Mobile Phones	10 702	6 314	3 641	2 516	2 333
Nokia Consumer and Industrial Electronics	6 769	6 938	5 761	5 281	6 399
Nokia Data	–	–	–	–	4 893
Kaapeli- ja koneteollisuus	4 768	4 933	4 619	4 719	5 359
Perusteollisuus *	–	–	–	1 525	1 821
Muut yksiköt	1 589	1 500	1 354	–	–
Toimialaryhmien välinen myynti	– 557	– 566	– 414	– 433	– 1 178
Nokia-yhtymä	30 177	23 697	18 168	15 457	22 130

Liikevaihto markkina-alueittain, Mmk	1994	1993	1992	1991	1990
Suomi	3 449	3 547	3 691	4 014	6 579
Muu Eurooppa	17 758	14 448	10 693	8 877	13 581
Pohjois-Amerikka ja Meksiko	3 496	1 985	1 532	768	564
Aasian ja Tyynenmeren alue	3 821	2 768	1 383	1 141	834
Muut maat	1 653	949	869	657	572
Yhteensä	30 177	23 697	18 168	15 457	22 130

Liiketulos, Mmk	1994	1993	1992	1991	1990
Nokia Telecommunications	1 700	983	427		
Nokia Mobile Phones	1 745	950	437		
Nokia Consumer and Industrial Electronics	19	– 747	– 783		
Elektroniikkaryhmät yhteensä **				– 230	522
Kaapeli- ja koneteollisuus	191	261	114	97	383
Perusteollisuus *	–	–	–	216	246
Muut yksiköt	– 59	18	93	– 179	– 68
Nokia-yhtymä	3 596	1 465	288	– 96	1 083

Henkilöstö keskimäärin	1994	1993	1992	1991	1990
Nokia Telecommunications	7 187	5 867	4 905	4 474	3 821
Nokia Mobile Phones	5 826	3 759	3 147	3 545	3 271
Nokia Consumer and Industrial Electronics	8 307	8 675	10 261	10 854	11 573
Nokia Data	–	–	–	–	7 719
Kaapeli- ja koneteollisuus	4 963	5 893	6 682	7 766	8 373
Perusteollisuus *	–	–	–	1 874	2 112
Muut yksiköt	1 760	1 607	1 775	654	467
Nokia-yhtymä	28 043	25 801	26 770	29 167	37 336

Suomessa	14 984	13 813	13 752	14 588	18 096
Suomen ulkopuolella	13 059	11 988	13 018	14 579	19 240

* Renkaat ja Voima sisältyvät ryhmään Muut yksiköt vuosina 1992–94.

** Nokia Data sisältyi Elektroniikkaryhmään vuonna 1990.

NOKIA 1990 – 1994, FAS

	1994	1993	1992	1991	1990
Liikevaihto, Mmk	30 177	23 697	18 168	15 457	22 130
Muutos, %	27,3	30,4	17,5	– 30,2	– 2,9
Vienti Suomesta, Mmk	13 723	9 997	6 449	4 350	5 778
Ulkomaantoiminta, Mmk	26 728	20 150	14 477	11 443	15 551
<hr/>					
Palkat ja henkilösivukulut, Mmk	5 515	5 484	4 841	4 525	5 965
Liiketulos, Mmk	3 596	1 486	314	– 81	969
% liikevaihdosta	11,9	6,3	1,7	– 0,5	4,4
<hr/>					
Rahoitustuotot ja -kulut, Mmk	384	– 334	– 427	– 225	– 375
% liikevaihdosta	1,3	– 1,4	– 2,4	– 1,5	– 1,7
Tulos ennen satunnaisia eriä, Mmk	3 978	1 152	– 58	– 262	731
Tulos ennen tilinpäättössiirtoja ja veroja, Mmk	4 714	– 689	– 99	398	731
% liikevaihdosta	15,6	– 2,9	– 0,5	2,6	3,3
<hr/>					
Verot, Mmk	932	299	167	163	321
Osinko, Mmk	749*	193	126	126	176
<hr/>					
Investoinnit, Mmk	2 410	1 930	1 626	2 560	1 667
Tutkimus- ja kehitysmenot, Mmk	1 937	1 472	1 113	933	1 164
Henkilöstö keskimäärin	28 043	25 801	26 770	29 167	37 336
<hr/>					
Koroton vieras pääoma, Mmk	9 074	8 630	5 636	4 381	5 124
Korollinen vieras pääoma, Mmk	5 802	6 971	8 060	7 659	8 409
Tilinpäättössiirtojen kertymä, Mmk	1 727	1 717	2 533	3 464	3 515
Oma pääoma, Mmk	10 857	5 319	4 637	4 003	3 626
Taseen loppusumma, Mmk	28 015	23 173	21 583	20 128	21 231
<hr/>					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	24,7	14,2	6,4	3,8	10,0
Oman pääoman tuotto, %	29,4	11,0	neg.	neg.	5,5
Omavaraisuusaste, %	47,8	33,5	37,2	40,6	36,6
<hr/>					
Tulos/osake, mk (osakeantioikaistu)	43,56	12,20	neg.	neg.	5,00
Nimellisosinko/osake, mk	10,00*	2,80	2,00	2,00	2,80
Oma pääoma/osake, mk	177	108	121	119	114
Kantaosakkeen P/E-luku	16,0	23,6	– 16,1	– 8,4	12,0

* Hallituksen ehdotus
Tunnuslukujen laskentaperusteet, ks. sivu 61.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

IAS-tunnusluvut

Liikevoitto =

Tulos suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen

Oma pääoma =

Osakepääoma + muu sidottu oma pääoma
+ tilinpäätössiirtojen kertymä + vapaa oma pääoma

Tulos/osake =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$

P/E-luku =

$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

Kassavirta/osake =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + vähemmistöosuus tuloksesta + poistot}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$

Osinko/osake =

$\frac{\text{Nimellisosinko/osake}}{\text{Vuoden aikana ja sen jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertoimet}}$

Osinkokate =

$\frac{\text{Tulos/osake}}{\text{Osinko/osake}}$

Osinkotuotto, % =

$\frac{\text{Nimellisosinko/osake}}{\text{Osakkeen pörssikurssi}}$

Oma pääoma/osake =

$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$

Osakekannan markkina-arvo =

Osakemäärä x osakkeen pörssikurssi osakelajeittain

Osakeantioikaistu keskikurssi =

$\frac{\text{Osakkeen markkamääräinen vaihto kauden aikana}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu määrä kauden aikana}}$

Osakkeiden vaihto, % =

$\frac{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kauden aikana}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä kauden aikana}}$

Valuuttakurssit 31.12.

	1994	1993	1992	1991	1990
USD	4,743	5,785	5,245	4,125	3,626
GBP	7,409	8,554	7,957	7,718	6,954
SEK	0,636	0,695	0,744	0,743	0,642
DEM	3,062	3,335	3,249	2,719	2,411
FRF	0,887	0,982	0,953	0,794	0,708

Sijoitetun pääoman tuotto, % =

$\frac{\text{Tulos ennen veroja, vähemmistöosuutta ja satunnaisia eriä + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat + vähemmistöosuudet (keskimäärin vuoden aikana)}}$

Oman pääoman tuotto, % =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä}}{\text{Oma pääoma keskimäärin vuoden aikana}}$

Reaaliomaisuus/osake =

$\frac{\text{Oma pääoma - liikearvot ja aineettomat oikeudet}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$

Velkaantumisaste, % =

$\frac{\text{Pitkäaikaiset rahoitusvelat + lyhytaikaiset rahoitusvelat - kassa ja pankkisaamiset sekä rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuudet}}$

FAS-tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, ROI, % =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$

Oman pääoman tuotto, ROE, % =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuudet + tilinpäätössiirtojen kertymä (keskimäärin vuoden aikana)}}$

Oman varaisuusaste, % =

$\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuudet + tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$

Tulos/osake =

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot - vähemmistöosuus}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$

Oma pääoma/osake =

$\frac{\text{Oma pääoma + tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$

P/E-luku =

$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

Keskikurssit

	1994	1993	1992	1991	1990
5,230	5,692	4,475	4,031	3,829	
7,989	8,541	7,827	7,129	6,780	
0,675	0,731	0,765	0,669	0,645	
3,217	3,447	2,872	2,444	2,364	
0,941	1,008	0,846	0,717	0,700	

Hallitus, johtokunta ja tilintarkastajat 1.3.1995

Hallitus

Puheenjohtaja

Casimir Ehrnrooth, 63

lainopin kand., vuorineuvos, Kymmene Oy:n
hallituksen puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja

Yrjö Niskanen, 62

kauppat. maist.,
Pohjola-yhtiöiden pääjohtaja

Pirkko Alitalo, 45

kauppat. maist., Pohjola-yhtiöiden
arvopaperi- ja hallintojohtaja

Edward Andersson, 61

varat., oikeust. toht.,
Helsingin yliopiston professori

Ahti Hirvonen, 63

kauppat. toht. h.c.,
Unitas Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Jouko K. Leskinen, 51

varat., Sampo-ryhmän pääjohtaja

Vesa Vainio, 52

varat.,
Unitas Oy:n pääjohtaja

Sihteeri

Harry Collin

varat.

Johtokunta

Puheenjohtaja

Jorma Ollila, 44

dipl.ins., valt. maist., M.Sc. (Econ.),
toimitusjohtaja

Matti Alahuhta, 42, tekn. toht.

Pekka Ala-Pietilä, 38, kauppat. maist.

Sari Baldauf, 39, kauppat. maist.

Hannu Bergholm, 45, kauppat. maist.

Tapio Hintikka, 52, dipl.ins.

Olli-Pekka Kallasvuo, 41, varat.

Yrjö Neuvo, 51, Ph.D. (EE), prof.

Paavo Rantanen, 61, valt. kand.

Tilintarkastajat

Eric Haglund, 60

dipl.ekon., KHT, (KPMG)

Lars Blomquist, 51

dipl.ekon., KHT, (Coopers & Lybrand)

Jussi Hyypä, 64

tekn. toht., prof.

Heikki Niskakangas, 47

oikeust. toht., prof.

Henry Wiklund, 46

kauppat. maist., toimitusjohtaja

Varalla

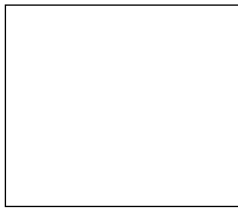
KPMG Wideri Oy Ab KHT-yhteisö

(Eric Haglundin henkilökohtainen varamies)

Paavo Hohti, 50, fil. toht., dosentti

Jorma Routti, 56, Ph.D., prof.

Organisaatio

Nokia-yhtymä

Jorma Ollila
Toimitusjohtaja

Nokia Telecommunications

Matti Alahuhta
Toimitusjohtaja

Nokia Mobile Phones

Pekka Ala-Pietilä
Toimitusjohtaja

Nokia Consumer and Industrial Electronics

Hannu Bergholm
Toimitusjohtaja

Kaapeli- ja koneteollisuus

Tapio Hintikka
Toimitusjohtaja

Pääkonttori

Rahoitus ja talous
Olli-Pekka Kallasvuo

Multimedia
Heikki Koskinen

Rahoitus
Kirsi Sormunen

Talous
Maija Torkko

Kansainvälinen kauppapolitiikka
PaaVo Rantanen

Teknologia
Kaj Lindén

Tutkimuskeskus
Juhani Kuusi

Lakiasiat
Ursula Ranin

Henkilöstö
Pii Kotilainen

Viestintä
Seppo Härkönen

Kansainvälisen kaupan asiat
Stefan Widomski

Toimialaryhmät

Nokia Telecommunications

Matti Alahuhta

Cellular Systems Sari Baldauf

Mobile Switching Lauri Melamies

Base Stations Christian Kurtén

New Radio Technologies Eero Vallström

US PCS 1900 Jyrki Salo

Private Mobile Radio Tapio Heikkilä

Network and Access Systems Mikko Heikkonen

Network Systems Mikael v. Herten

Access Systems Kari Suneli

Cellular Transmission Jukka T. Bergqvist

System Platforms and Customer Services

Tero Laaksonen

Switching Platforms Keijo Olkkola

Intelligent Networks and

Network Management Systems

Jussi Ilmarinen

Customer Services Pekka Oranen

Special Systems Pentti Koponen

Aluejohto - Eurooppa Pekka Vartiainen

Aluejohto - Kaakkois-Aasia ja

Tyynenmeren alue Kari Ahola

Aluejohto - Suur-Kiina Folke Ahlbäck

Talous Tapio Lindfors

Yrityssuunnittelu Aarne Sipilä (1.4.1995 alkaen)

Lakiasiat Timo Ruikka

Henkilöstö Raimo Nordfors

Viestintä Martin Sandelin

Arja Suominen (1.4.1995 alkaen)

Nokia Mobile Phones

Pekka Ala-Pietilä

Myynti ja markkinointi

Amerikka Kari-Pekka Wilska

Eurooppa ja Afrikka Anssi Vanjoki

Aasia, Tyynenmeren alue ja Lähi-itä

Jouko Häyrynen

Tuotemarkkinointi Nigel Litchfield

Tutkimus ja kehitys Yrjö Neuvo

Tuotekehitys Pekka Valjus

Tuotanto Frank McGovern

Materiaalihallinto Veikko Laakko

Talous ja yrityssuunnittelu Tuomo Alamäki

Lakiasiat Urho Ilmonen

Henkilöstö Juhani Hokkanen

Laatu Paul Malyon

Viestintä Lauri Kivinen

Nokia Consumer and Industrial Electronics

Hannu Bergholm

Nokia Consumer Electronics

Televisiot Markku Alasaari

Videot Hartmut Voss

Satelliitti ja kaapeli Hannu Bergholm oto.

Monitorit Reijo Lantto

Teknologia ja uudet liiketoiminnot

Helmut Stein

Markkinointi Michael Schmohl

Myynti ja jakelu Stefan Majurin

Talous Riitta-Liisa Hiillos

Henkilöstö Maila Bergman

Lakiasiat Juhani Anttila

Strateginen suunnittelu Timo Ellilä

Nokia Industrial Electronics

Hannu Suominen

Kaiutinjärjestelmät Ulrich Gamm

Autoelektroniikka Sami Baghdadi

Komponentit Kari Kiiskinen

Talous Matthew Symcox

Nokia-yhtymällä on toimintaa yli 40 maassa, joista 13:ssa tuotantoa. Yhtymän pääkonttori on Helsingissä.

Kaapeli- ja koneteollisuus

Tapio Hintikka

Yrityssuunnittelu Risto Suonio

Talous ja hallinto Ove Karlsson

Lakiasiat Risto Rämö

Henkilöstöasiat Tuula Granroth

Nokia Kaapeliteollisuus

Tapio Hintikka

Keski-Euroopan alue Tonn van de Laar

Telekaapelit Hans-Peter Friedrichsen

Voimakaapelit Winfried Wollek

Projektit Tonn van de Laar

Pohjoinen alue Petteri Walldén

Telekaapelit Pekka Böök

Voimakaapelit Olli-Heikki Kyllönen

Asennuskaapelit Kirsi Välijä

Optiset kuidut Claus Hohenthal

Turkki Jan Cieremans

Kaapelikoneet

Jaakko Asanti

Telekaapelikoneet Kari Saarinen

Myynti ja markkinointi &

Tutkimus ja kehitys

Tehdasprojektit Tero Larmia

Tapio Lano

Voimakaapelikoneet Oiva Miettinen

Valokaapelikoneet Markku Ellilä

Pentti Hätälä

**Rakennus-, auto- ja asennus-
johtokaapelikoneet**

Christian Kohler

Muovikoneet Franz Jermann

Customer service Georges Duruz

Yrityssuunnittelu Pentti Hätälä

Talous ja hallinto Jouko Virta

Lakiasiat Pirjo Lattion-Autio

Henkilöstö Mikael Frisk

Nokia Renkaat

Lasse Kurkilähti

Henkilöautorenkaat Kim Gran

Raskaat renkaat Antero Turunen

Polkupyörärenkaat Hannu Hemánus

Pinnoitusmateriaalit Keijo Vikman

Vähittäiskauppa Matti Vesala

Talous Jukka Lahti

Markkinointi Pentti Rantala

Tuotanto Reijo Korpela

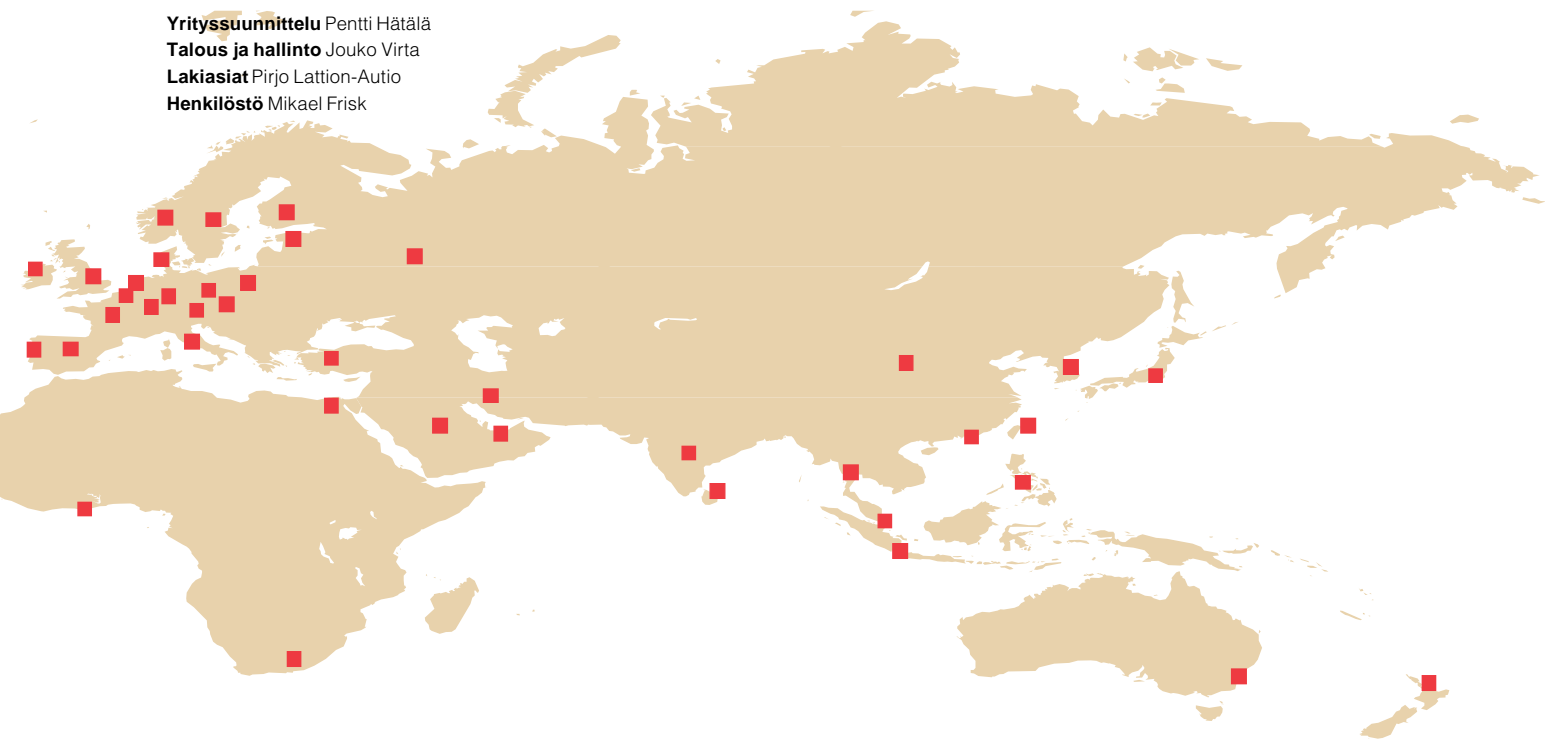
Tuotekehitys Antero Juopperi

Laatu Ari Arvio

Osto Vesa Rantanen

Henkilöstö Sirkka Hagman

Tiedotus Raila Hietala-Hellman

Tietoja Nokian osakkeista

Tunnuslukuja 31.12., IAS

	1994	1993	1992	1991	1990
Osakepääoma, Mmk					
Kantaosake	721	822	701	701	701
Vapaa kantaosake			121	121	121
Etuoikeutettu osake	777	556	308	308	308
Vapaa etuoikeutettu osake			128	128	128
Yhteensä	1 498	1 378	1 258	1 258	1 258
Osakkeet (1000 kpl, nimellisarvo 20 mk)					
Kantaosake	36 049	41 098	35 065	35 065	35 065
Vapaa kantaosake			6 033	6 033	6 033
Etuoikeutettu osake	38 838	27 789	15 401	15 401	15 401
Vapaa etuoikeutettu osake			6 388	6 388	6 388
Yhteensä	74 887	68 887	62 887	62 887	62 887
Konsernin hallussa olevat osakkeet vuoden lopussa (1 000 kpl)	3 745	3 445	3 385		
Osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia osakkeita vuoden lopussa (1 000 kpl)	71 142	65 442	59 502	62 887	62 887
Osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia osakkeita keskimäärin (1 000 kpl)	68 232	62 407	60 349	62 887	62 887
Tulos/osake, mk	43,89	12,29	- 6,84	- 9,60	5,47
P/E-luku					
Kantaosake	15,9	23,4	neg.	neg.	11,0
Vapaa kantaosake			neg.	neg.	10,4
Etuoikeutettu osake	15,9	23,5	neg.	neg.	6,6
Vapaa etuoikeutettu osake			neg.	neg.	10,1
Kassavirta/osake, mk	59,8	29,5	10,4	6,1	25,0
Nimellisosinko/osake, mk	10,00*	2,80	2,00	2,00	2,80
Osingonjako, Mmk	749*	193	126	126	176
Osinko/osake, mk	10,00*	2,80	2,00	2,00	2,80
Osinkokate	4,4	4,4	neg.	neg.	1,95
Osinkotuotto, %					
Kantaosake	1,4	1,0	2,2	3,1	4,7
Vapaa kantaosake			2,1	3,0	4,9
Etuoikeutettu osake	1,4	1,0	2,5	4,2	7,8
Vapaa etuoikeutettu osake			2,4	4,3	5,1
Oma pääoma/osake, mk	174,6	99,5	113,1	117,6	119,3
Osakekannan markkina-arvo, Mmk	49 657	18 875	5 267	3 692	3 354
Osakkeenomistajien määrä	24 770	31 486	38 041	50 924	50 975

* Ehdotettu
Tunnuslukujen laskentaperusteet, ks. sivu 61.

Osakkeet ja äänioikeus

Nokian osakepääoma muodostuu kantaosakkeista ja etuoikeutetuista osakkeista. Jokaisella kantaosakkeella on yhtiökokouksessa 10 ääntä ja jokaisella etuoikeutetulla osakkeella yksi ääni. Etuoikeutetuilla osakkeilla on etuoikeus 10 %:n osinkoon ennen kantaosakkeita. Ellei osinkoa voida täysin jakaa etuoikeutetuille osakkeille, niillä on etuoikeus puuttuvaan määrään seuraavana vuonna, ennen kuin kantaosakkeille voidaan jakaa osinkoa. Mikäli kantaosakkeille jaetaan osinkoa yli 10 %, suoritetaan etuoikeutetuille osakkeille lisäosinkoa siten, että kummankin osakesarjan osinko on yhtä suuri.

Nokian kantaosakkeiden liikkeellelaskupäivä oli 21.4.1966 ja etuoikeutettujen 31.3.1981.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 957 Mmk ja enimmäispääoma 3 828 Mmk. Näissä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.1994 oli 1 498 Mmk ja kanta- ja etuoikeutettujen osakkeiden kokonaisuusmäärä 399 332 743 ääntä.

Kantaosakkeiden muuntaminen etuoikeutetuiksi osakkeiksi

Nokian 23.6.1994 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti lisätä yhtiöjärjestyksen määräyksen, jonka mukaan kantaosake voidaan muuntaa etuoikeutetuksi osakkeeksi osakkeenomistajan tai, kun kyseessä ovat hallintarekisteröidyt osakkeet, arvo-osuusrekisteriin merkityn omaisuudenhoitajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien rajoissa.

Etuoikeutetuiksi osakkeiksi oli 31.12.1994 mennessä muunnettu 5 048 794 kantaosaketta.

Osakkeet arvo-osuusjärjestelmässä

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään, johon yhtiön osakkeista oli 31.12.1994 liitetty 99,9 %.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus 31.12.1994 Nokian osakekannasta oli 56,2 % ja kokonaisuusmäärästä 31,6 %.

Osingonjakopolitiikka

Nokian aikomuksena on noudattaa osingopolitiikkaa, jossa maksettu osinko pitkällä aikavälillä heijastaa osaketta kohti lasketun tuloksen kehitystä.

Verotusarvot Suomessa

Vuoden 1994 verotuksessa vahvistetut verotusarvot ovat:

Kantaosake	485,00 mk
Etuoikeutettu osake	485,00 mk

Nokian osakkeiden kehitys

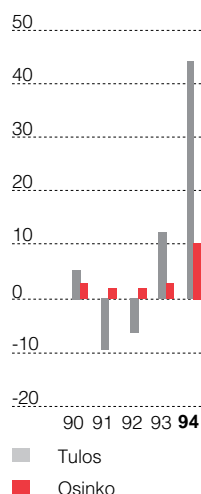
Nokian koko osakekannan sisäinen korko on ollut viideltä viime vuodelta 54,73 % vuodessa. Sisäinen korko on laskettu osakkeenomistajiin kohdistuvien kassavirtojen, eli osinkojen ja uusmerkintöjen, sekä tarkasteluajan alkan ja lopettavan osakekannan markkina-arvon perusteella.

Osakkeenomistaja on saanut vuosittain 1–8 % efektiivisen osinkotuoton.

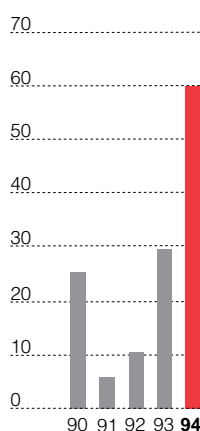
Yhtiöveron hyvitysjärjestelmän vaikutus

Nokian vuodelta 1994 maksamaan osinkoon sovelletaan yhtiöveron hyvitysjärjestelmää (avoir fiscal). Osinkoa jakava yhtiö maksaa yhtiöveroa vähintään kolmasosan jakamansa osingon määrästä. Suomessa verovelvolliselle osingonsaajalle hyvitetään yhtiön maksamasta verosta hänen omasta verotuksessaan määrä, joka vastaa kolmasosaa osingon määrästä. Hallituksen ehdottamaa osinkoa 10 mk/osake vastaa-

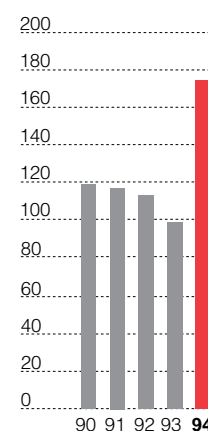
Tulos ja osinko/osake, mk

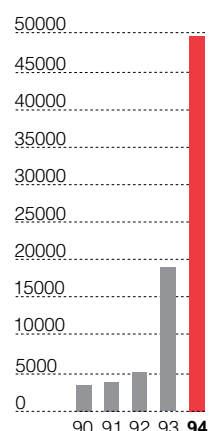
Kassavirta/osake, mk

Oma pääoma/osake, mk

Osakekannan markkina-arvo 31.12., Mmk

va hyvitys on 3,33 mk/osake, ja näin olen osingonsaajan veronalainen tulo on yhteensä 13,33 mk/osake, joka on suomalaisessa verotuskäytännössä 25 prosentin mukaan verotettavaa pääomatuloa.

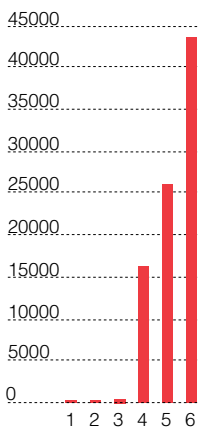
Noteeraukset ja vaihto ulkomaisissa pörseissä

Nokian osakkeet on noteerattu Helsingin Arvopaperipörssissä vuodesta 1915. Etuoikeutettu osake on lisäksi noteerattu Tukholman, Lontoon, Pariisin, Frankfurtin ja New Yorkin (NYSE) pörseissä. Nokian osakkeilla aloitettiin 1.7.1994 kaupankäynti New Yorkin pörssissä, jossa etuoikeutettu osake noteerataan ADS-muodossa (American Depositary Share). Yksi ADS vastaa puolta etuoikeutettua osaketta.

Vuoden 1994 aikana etuoikeutettuja osakkeita vaihdettiin seuraavasti:

	kpl
Lontoo	43 661 633
Helsinki	25 940 112
New York*	16 353 200
Frankfurt	441 920
Tukholma	168 323
Pariisi	68 507

Etuoikeutetun osakkeen vaihto 1994, 1 000 kpl

- 1 Pariisi
- 2 Tukholma
- 3 Frankfurt
- 4 New York*
- 5 Helsinki
- 6 Lontoo

* New Yorkin ADS-vaihto muunnettu vastaamaan etuoikeutettuja osakkeita

Hallituksen valtuudet

Nokian 23.6.1994 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen vuoden kuluessa yhtiökokouksen päätöksestä päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhdessä tai useammassa erässä enintään 120 000 000 markalla tarjoamalla merkittäviksi enintään 6 000 000 kappaletta uusia 20 markan nimellisarvoisia etuoikeutettuja osakkeita hallituksen määräämään hintaan ja muutoin hallituksen päättämin ehdoin. Hallitus sai myös valtuuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta etuoikeudesta päättäessään uusmerkinnästä, mikäli tähän oli yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Vuoden 1994 lopussa hallituksella ei ollut käyttämättömiä valtuuksia osakepääoman korotukseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainojen liikkeellelaskuun.

Osakeannit 1990–1994

23.6.1994 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella hallitus päätti 1.7.1994 korottaa yhtiön osakepääomaa uusmerkinnöin 105 000 000 markalla 1 377 749 900 markasta 1 482 749 900 markkaan antamalla 5 250 000 uutta etuoikeutettua osaketta, nimellisarvoltaan 20 markkaa. Saman valtuutuksen perusteella hallitus päätti 6.7.1994 edelleen korottaa yhtiön osakepääomaa uusmerkinnöin 15 000 000 markalla 1 482 749 900 markasta 1 497 749 900 markkaan antamalla 750 000 uutta etuoikeutettua osaketta.

Osakepääoman korotukset tapahtuivat osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen siten, että kaikki tarjotut ulkomaiset järjestäjäyhteisöt (lopullisille sijoittajille tapahtuvaa edelleenmyyntiä varten) ja kotimaiset institutionaaliset sijoittajat merkitsivät 6 000 000 etuoikeutettua osaketta 1. ja 6.7.1994.

Merkintähinta oli Suomen markan määräiseen hintaan merkittävältä osakkeelta 418,046 markkaa, eli osakkeen myyntihinta 432 markkaa vähennettynä myyntiin liittyvillä myynti- ja järjestely-

provisioilla, jotka yhteensä olivat 13,954 markkaa osakkeelta.

Yhdysvaltain dollareissa myydyt osakkeet tarjottiin sijoittajille ADS-muodossa. Näiden osakkeiden osalta merkintähinta oli 78,142 Yhdysvaltain dollaria, mikä vastasi kahden ADS:n myyntihintaa 80,75 Yhdysvaltain dollaria vähennettynä edellä tarkoitetuilla kuluilla, jotka olivat yhteensä 2,608 Yhdysvaltain dollaria.

Osakepääomakorotuksen, 120 Mmk, lisäksi yhtiö sai siten ylikurssina yhteensä 2 370,3 Mmk. Uutta pääomaa yhtiö sai yhteensä 2 490,3 Mmk. Osakkeet maksettiin 11.7.1994.

Vuonna 1993 yhtiö korotti suunnittein osakeannein osakepääomaansa 120.000.000 markalla siten että ryhmä sijoittajia merkitsi heille tarjotut 6.000.000 uutta etuoikeutettua osaketta, joiden nettomerkintähinnat olivat 153,04 markkaa ja 27,02 dollaria. Uutta pääomaa yhtiö sai yhteensä 918,2 Mmk.

Vaihtovelkakirja- ja optiolainat

Nokian 7.4.1994 pidetty varsinaisen yhtiökokous päätti ottaa enintään 200 000 markan optiolainan siten, että laina osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen tarjotaan yhtymän johtoon kuuluvien henkilöiden merkittäväksi osana yhtymän johdon kannustusjärjestelmää. Laina-aika on viisi vuotta. Lainalle maksetaan 2 %:n vuotuisia korkoa.

Optiolainaan liittyvien optiotodistusten nojalla voidaan merkitä enintään 200 000 uutta 20 markan nimellisarvoista etuoikeutettua osaketta 1.12.1998 – 31.1.2000 välisenä aikana. Osakkeiden merkintähinta on 374 markkaa, eli etuoikeutetun osakkeen keskimääräinen kaupantekokurssi Helsingin Arvopaperipörssissä maaliskuussa 1994 pyöristettynä ylöspäin seuraavaan markkaan. Muita optiolainoja ei vuoden 1994 aikana ollut liikkeellä.

Vuoden 1994 aikana ei liikkeellä ollut osakkeisiin oikeuttavia vaihtovelkakirjalainoja.

Pörssikurssit, mk

	1994	1993	1992	1991	1990
Kantaosake					
alin	284	95	42	47	45
ylin	711	350	101	94	91
keskikurssi	482	188	73	82	76
kurssi vuoden lopussa	698	288	92	65	60

	1994	1993	1992	1991	1990
Vapaa kantaosake					
alin			42	50	48
ylin			101	120	111
keskikurssi			72	92	90
kurssi vuoden lopussa			94	66	57

	1994	1993	1992	1991	1990
Etuoikeutettu osake					
alin	287	82	38	30	33
ylin	712	344	90	66	58
keskikurssi	493	186	69	58	47
kurssi vuoden lopussa	698	289	82	48	36

	1994	1993	1992	1991	1990
Vapaa etuoikeutettu osake					
alin			38	44	45
ylin			90	105	105
keskikurssi			63	72	79
kurssi vuoden lopussa			82	47	55

Osakevaihto

	1994	1993	1992	1991	1990
Kantaosake					
1000 kpl	18 921	22 539	3 613	4 064	1 104
%	52	55	10	12	3

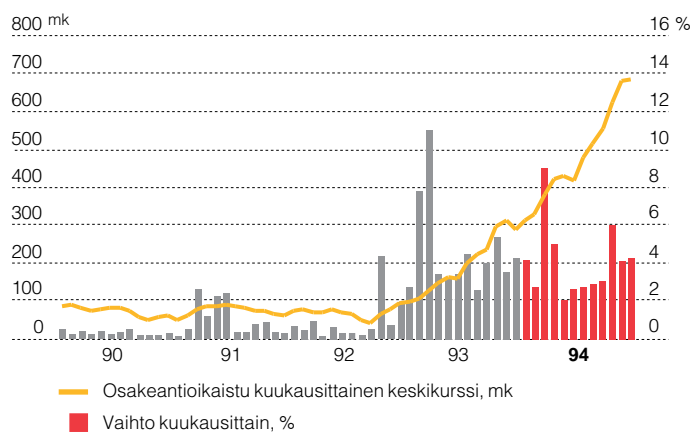
	1994	1993	1992	1991	1990
Vapaa kantaosake					
1000 kpl			3 809	3 044	1 073
%			63	50	18

	1994	1993	1992	1991	1990
Etuoikeutettu osake					
1000 kpl	25 940	25 444	3 546	2 381	712
%	67	92	23	15	5

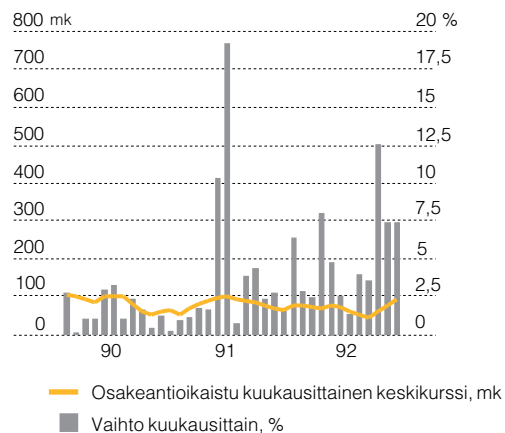
	1994	1993	1992	1991	1990
Vapaa etuoikeutettu osake					
1000 kpl			4 077	1 760	1 773
%			64	28	28

Osakkeiden keskikurssit, mk, ja vaihto kuukausittain, %

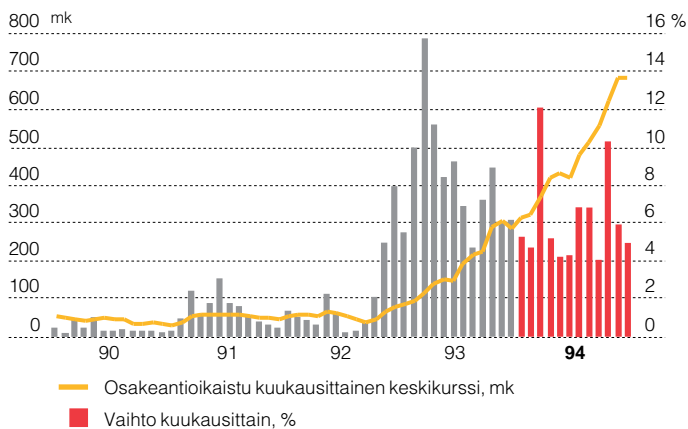
Kantaosake

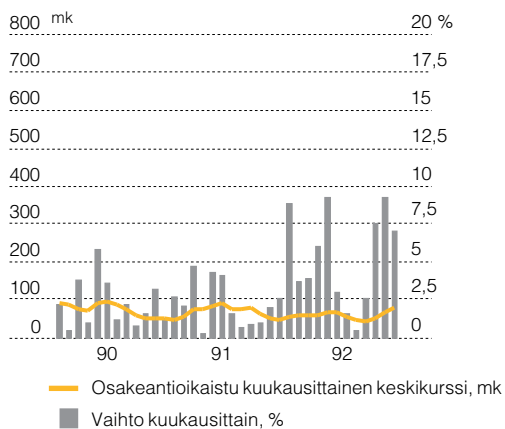
Vapaa kantaosake

Etuoikeutettu osake

Vapaa etuoikeutettu osake

Osakkeenomistajat

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1994 osakasluettelon mukaan

	Kanta- osakkeet	Etuoikeutetut osakkeet	Yhteensä	% osake- määrästä	Äänimäärä	% ääni- määrästä
Nokia Finance International B.V.	3 178 346	566 779	3 745 125	5,0	32 350 239	8,1
Kymmene Oy	3 029 996	7 430	3 037 426	4,1	30 307 390	7,6
Suomen Yhdyspankki Oy:n eläkekassa	2 518 600	–	2 518 600	3,4	25 186 000	6,3
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	2 100 807	–	2 100 807	2,8	21 008 070	5,3
Keskinäinen yhtiö Teollisuusvakuutus	1 330 000	–	1 330 000	1,8	13 300 000	3,3
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 082 594	–	1 082 594	1,4	10 825 940	2,7
Svenska Litteratursällskapet i Finland	944 914	–	944 914	1,3	9 449 140	2,4
Eläkevakuutus Oy Ilmarinen	834 000	23 490	857 490	1,1	8 363 490	2,1
Suomen Itsenäisyyden Juhlarahasto	840 716	–	840 716	1,1	8 407 160	2,1
Valtion Vakuusrahasto	235 754	488 830	724 584	1,0	2 846 370	0,7
Nokia-yhtymän Eläkesäätiö s.r.	499 490	54 598	554 088	0,7	5 049 498	1,3

Hallintarekisteröidyt osakkeet 31.12.1994

Kansallis-Osake-Pankki	5 682 376	17 468 493	23 150 869	30,91	74 292 253	18,60
Suomen Yhdyspankki Oy	3 478 521	15 061 894	18 540 415	24,76	49 847 104	12,48
Muut rekisterit	163 602	243 727	407 329	0,55	1 879 747	0,47

Johdon osakkeenomistus

Nokian hallituksen ja johtokunnan jäsenet omistivat 31.12.1994 yhteensä 1 064 Nokian kantaosaketta ja 11 390 etuoikeutettua osaketta. Osakkeiden edustama osuus kokonaisäänimäärästä on 0,01 %.

Konsernin hallussa olevat osakkeet

Nokian 100 %:isesti omistaman tytäryhtiön Nokia Finance International B.V.:n hallussa oli 31.12.1994 Nokian osakkeita 3 745 125 kpl. Osakkeiden osuus koko osakekannasta oli 5,0 % ja niiden edustama äänimäärä 8,1 % osakekannan kokonaisäänimäärästä.

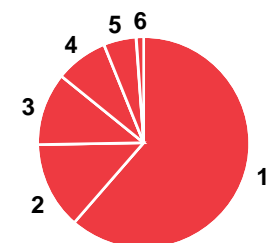
Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.1994

Omistettujen osakkeiden mukaan

Osakkeita kpl	Omistajat lkm	%-osuus	Osakemäärä	% osake- kannasta	Keskimääräi- nenomistus
1 – 100	13 408	54,1	556 446	0,8	42
101 – 500	8 055	32,5	1 887 324	2,5	234
501 – 1 000	1 697	6,9	1 210 492	1,6	713
1 001 – 10 000	1 459	5,9	3 654 329	4,9	2 505
yli 10 000	151	0,6	25 480 291	34,0	168 744
Yhteensä	24 770	100,0	32 788 882	43,8	1 324
Hallintarekisteröidyt osakkeet			42 098 613	56,2	
Yhteensä			74 887 495	100,0	

Omistajaryhmittäin, %

	Kanta- osakkeet	Etuoikeutetut osakkeet	Yhteensä
1. Ulkomaiset omistajat *	35,1	85,9	61,4
2. Säätiöt ja aatteelliset yhdistykset	23,7	3,5	13,3
3. Pankit, vakuutus- ja rahalaitokset	21,6	1,6	11,2
4. Yksityiset kotimaiset henkilöt	9,2	6,6	7,9
5. Yhtiöt	9,3	1,1	5,0
6. Valtio, kunnat ja seurakunnat	1,1	1,3	1,2
Yhteensä	100,0	100,0	100,0

* Sisältää myös hallintarekisteröidyt osakkeet ja Nokia Finance International B.V.:n omistamat osakkeet.

Yhteystietoja

NOKIA-YHTYMÄ

Eteläesplanadi 12
PL 226, 00101 HELSINKI
Puh. (90) 180 71
Fax (90) 656 388

Nokia Tutkimuskeskus

Heikkiläntie 7
PL 45, 00211 HELSINKI
Puh. (90) 437 61
Fax (90) 437 6227

NOKIA TELECOMMUNICATIONS

Upseerinkatu 1
PL 33, 02601 ESPOO
Puh. (90) 511 21
Fax (90) 5112 5560

Nokia Cellular Systems

Upseerinkatu 1
PL 44, 02601 ESPOO
Puh. (90) 511 21
Fax (90) 5112 3435

Network and Access Systems

Karaniityntie 1
PL 12, 02611 ESPOO
Puh. (90) 511 21
Fax (90) 5112 4302

Customer Services and System Platforms

Mäkkylän puistotie 1
PL 33, 02601 ESPOO
Puh. (90) 511 21
Fax (90) 5112 5298

NOKIA MOBILE PHONES

Metsänneidonkuja 6
PL 47, 02131 ESPOO
Puh. 010 5051
Fax 010 505 5768

Nokia Paging

Örninkatu 11
PL 86, 24101 SALO
Puh. 010 5051
Fax 010 505 4481

NOKIA CONSUMER AND INDUSTRIAL ELECTRONICS

Nokia Consumer Electronics

Metsänneidonkuja 6
PL 46, 02131 ESPOO
Puh. (90) 682 571
Fax (90) 5024 0430

Nokia Consumer Electronics

Opitzstraße 12
Postfach 33 04 04
D-40437 DÜSSELDORF
Puh. +49 211 908 9502
Fax +49 211 9089 5505

Nokia Industrial Electronics

Salorankatu 5-7
PL 14, 24101 Salo
Puh. (924) 7711
Fax (924) 771 2024

KAAPELI-JA KONETEOLLISUUS

Kaapeliteollisuus

NKF Holding N.V.

Schieweg 9
P.O. Box 26
NL-2600 MC DELFT
Puh. +31 15 605 905
Fax +31 15 615 489

Nokia Kaapeli Oy

Kimmeltie 1, ESPOO
PL 419, 00101 HELSINKI
Puh. (90) 682 51
Fax (90) 682 1545

Kaapelikoneet

Nokia-Maillefer Holding S.A.

Route du Bois 37
P.O. Box 259
CH-1024 ECUBLENS-LAUSANNE
Puh. +41 21 694 4111
Fax +41 21 694 4714

MUUTYKSIKÖT

Nokia Renkaat

PL 20, 37101 NOKIA
Puh. (931) 340 7111
Fax (931) 342 0677, 342 0101

Viestintäosasto

puh. (90) 180 71
fax (90) 652 409

Sijoittajasuhteet

puh. (90) 180 7424
fax (90) 176 406
PL 226
00101 HELSINKI

Sijoittajasuhteet, USA

puh. +1 214 257 9880
fax +1 214 257 9831
2300 Valley View Lane
Suite 100
Irving
Texas, 75062
USA